Ergo accipite ⁊ manducate hoc ⁊c̄
Dñica scḋa post festū trinitatis Sermo primus

Domie factum

est vt impasti Luce. xiij. Sermo erit de sancto euuāgelio huius dñice ⁊ habebimus multas bonas speculacōes ⁊c̄. In presenti sermone cogitaui tenere modum edificatoris siue magistrorꝫ dō. Qui primo ponūt fundamentū firmum ⁊ forte. deinde superedificant edificium siue cameras ad quiescendum. Ita intendo facere fundamentum firmum ⁊ forte te qd̄ poñam erit sanctum euuangeliū firmius celo ⁊ terra de quo xp̄s. Celum ⁊ terra transibunt verba aūt mea nō transibunt Luce. xxj. Quo posito edificabo cameras scz aliquas ꝓsolacōnes dicat̄ hystoria euuāgelij. De isto fundamēto apostolus dicit. Fundamentum aliud nemo potest ponere preter illud q̄ positū est qd̄ est cristus ihs glō. i. fides ihesu cristi. j. ad Corinth. iij. Super hoc fundamento volo nūc edificare quatuor cameras que sūt largitas gloriosa. Caritas gratiosa. Equitas rigorosa. Pietas copiosa. Quibus edificatis potero dicere domine factū est vt imperasti Prima camera est largitas gloriosa ita edificatur. In isto angulo fundamenti cum dicit̄ homo quidaz fecit cenaz magnā ⁊ vocauit multos Ista camera habet quatuor angulos p̄m q̄ q̄tuor sunt vitenda. Primo quis est iste homo. Secḋa que est ista cena. Tercio quare dicitur magna. Quarto qui sunt vocati ad istam cenam. Quantum ad primū iste due dicōnes homo quidam signant duas xp̄i substantias quidaz que est dictio infinita illimitata signat xp̄i diuinitatē interminatā sine principio ⁊ sine fine infinitam de quo vide sctm̄ thomam p̄ma pte q. vij. arti. p̄mo. Homo que est dictio finita ⁊ determinata signat xp̄i humanitatem finitam ⁊ determinatam. Cum q̄ dr hō quidam. i. homo deus de isto hole Jeremie. xvij. p̄m interp̄. lxx. hō est ⁊ q̄s cognoscet eum biblia nostra hz prauum est cor hois ⁊ inscrutabile quis cognoscet illud. De scḋo ista cena q̄z hō xp̄s parauit est glia celestis p̄m q̄ sancti doctores exponūt. Sz est hic questio quare dr cena ⁊ nō prandiū Rn̄deo qr datur in fine diei huius vite. Cum deberit dilectis suis sompnū ecce hereditas dñi inq̄t. p̄s Be tercio dicitur magna qr xp̄s suis seruitoribꝫ dat prandium debile. ꝗ dat bonam cenam. Oppositum facit dyabolus qui illis qui sibi seruiūt in peccatis dat bonum prādiū in ꝗ mūdo q̄ntū deus p̄mittit scz diuitias ⁊ honores dignitates ⁊ officia ⁊ delicias. Sz post dat eis malā cenam in inferno vt patet de diuite epulōe qui cotidie epulabatur splendide sed ī inferno habuit ⁊ habet malam cenam quia gutta aque q̄z petebat ñ obtinuit nec obtinebit vnq̄z. ꝗ xp̄s in hoc mūdo dat suis seruitoribꝫ debile prādiū vult q̄ abstineāt a nimio cibo potu dormicōe risu ⁊ a mīris delectāconibꝫ honoribus diuitijs ⁊ q̄ viuāt in pñia dicens pñiaz agite. Sz ī alio mūdo dat eis optimā cenā vt pz de lazaro mendico q̄ habuit malū prādiū ꝗ sed de alio mūdo dic̄ euuāgeliū. Factum est vt morere mendic̄ ⁊ portaret̄ ab angelis in sinu abrahe Luce. xvj. Ubi p̄medit sp̄ in mensa dei de eiste escis. ꝗ ꝗs q̄ māducat panē in regno dei Luc̄. xiij. De q̄tro q̄ sūt vocati ad istā cenā qr dicit q̄ vocauit multos ꝗ nō noiat eos. Dico q̄ omīs nacōnes mūdi vocate sūt p̄mo indi p xp̄m q̄ p̄sonalit descendit indut carne humana ⁊ ibat de loco in locū iuitādo iudeos si dictū fuisset sibi dñe q̄re venistis rn̄ disset ad iuitādum iudeos ⁊c̄. Et miseri iudei noluerūt venire. Deinde p apl̄os iuitauit omīs nacōnes dō. In omnem terrā exiuit son eorꝫ ⁊ in fines ⁊c̄. Etiam hodie iuitāt̄ ab illis qui predicant qr nūcij dei sunt ad iuitandum gentes ⁊ homines.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Dnica.ii.post trinitatis Sermo.i.

Ecce quare dicit ⁊ vocauit multos tam
ꝑ se. q̄ꝫ ꝑ alios. Jō dicebat xp̄s qn̄ inuita
bat venite ad me om̄s qui laboratis ⁊ one
rati estis ⁊ ego reficiam vos Mathei.xi
Moraliter xp̄s omnes gentes inuitat di
cens venite om̄s ⁊c̄. Modo cogitate si i
capite huius ecclesie esset vnus magnus
dominus cum mensa parata ⁊ de omni-
bus cibis ornata ⁊ inuitaret vos dicens
venite ad me om̄es. ⁊ ego reficiā vos. ad
aliam partem esset alius homo cum ense
euaginato dicens. venite ad me ⁊ ego in
terficiam vos. Et ad aliam partem alius
cum tacea veneno plena dicens. venite
⁊ ego inficiam vos ad quē iretis. Nūq̄d
ad primum. qꝛ stultus esset qui ad alios
iret. Ista q̄tuor nos inuitant. Qui tenet
mensam paratam est xp̄s dicens. venite
ad me ⁊ ego reficiam vos. Alius econ-
tra cum ense peccati est dyabolus dicens
venite ad me ⁊c̄. ⁊ ego occidaꝫ vos.
Tercius est caro cum potionibꝰ mortife
ris ⁊ venenatis dicēs. venite ad me ⁊ ego
inficiam vos inuitat eum ad luxuriā que
videtur dulcis ꝫ infra est venenū peccati
Quartus est mundus dicens venite
et ego decipiā vos recte vt piscator cum
esca auaricie coopit hamum vsure ⁊c̄. ⁊
sunt multi stulti qui dimisso xp̄o vadunt
ad dyabolum. Alij ad carnem vt luxuri
osi. Alij ad mundū vt auari ⁊ pauci qui
vadunt ad xp̄m. Ideo alijs dimissis va-
damus ad xp̄m dulciter nos inuitantem
duplici em̄ passu veniemus ad eū, scꝫ cre
dēdo ⁊ obediendo. Ecce p̄ma camera edi
ficata de largitate gloriosa quiescatis hic
Scd̄a camera est d̄ caritate gratiosa ⁊
edificat̄ super hoc fūdamento misit seruū
suum hora cene dicere inuitatis vt venirēt
qꝛ iam ꝑata sūt omnia. Quatuor angu-
los habet hec camera ꝑm ꝙ quatuor sūt
vidēda. Primo quis est iste seruus. Se
cunda que est hora cene. Tercio quomō
parata sunt omnia. Quarto quō nos de-
bem⁹ preparare ad eundum. De primo
seruus qui mittit̄ est mgr̄ vincenti⁹ dica
tur de reuelatione sibi facta a xp̄o ⁊c̄. vel
seruus est quilibet predicator tenens vi-
tam apostolicam de qua Mat.xix. Ecce
nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te
qui istam vitā seruat seruus est cristi In
vitans gentes ad cenā glorie. Et potest
dicere i veritate misit me dn̄s ad vos vt
loquerer in auribꝰ vestris oīa verba hec
Jere.xxvj. Gregori⁹ in omelia hodier-
na exponit dicens. Nūctius iste ordo pre
dicatoꝝ est De scd̄o hora cene ē finis
huius mundi de ꝓpinquo licet em̄ nesciā
tur dies ebdomoda mensis vel annus de
terminate tn̄ possumus dicere erit cito ⁊
multum breuiter. Nota ad hoc rationem
euidentem de homine sene centum anno-
rum vel plurium qui nec habet menbrum
qd̄ non sit infirmum nec caput nec man⁹
⁊c̄. De tali nunq̄d diceretis ꝙ cito ⁊ bre
uiter debet mori ymo licet nō possitis di-
cere cras vel post cras determinate. Ita
est de mundo sene ⁊ decrepito. Jam est
em̄ in vltima etate. Sicut etates homīs
sunt septeꝫ scꝫ Infantia. pueritia. adoles.
centia. iuuent⁹. virilitas. senectus. decre
pitus. Ita etates mundi sunt septem.
Pr̄ia fuit infantia ab adam vsq̄ ad noe
tūc em̄ nesciebant loqui de deo erāt igno
rantes sine libris. Scd̄a etas fuit pue
ritia scilicet a puritate a noe vsq̄ ad abra
ham. tūc em̄ diluuijs purificatus fuit.
Tercia etas fuit adolescentia ab abrahā
vsq̄ ad moysen. qꝛ tunc mundus incepit
crescere in cognitionem dei ex reuelationi
bus patriarcharum. Quarta etas fuit
inuentus a moyse vsq̄ ad dauid tunc em̄
data fuit lex populo ꝑm q̄ꝫ inceperunt vi
uere Quinta etas fuit a dauid vsq̄
ad transmigracōnem babilonis. scilicet
viriliras. Tunc enim ipsi fuerunt fortes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

contra ydola ⁊c̄. Sexta fuit senectus a transmigratione babilonis vsq̄ ad xp̄z qꝛ iā tunc nō habebat potestatem regina.

Septima est decrepitus a cristo vsq̄ ad finem mundi intantum ꝙ iam tota deflectitur ad terram hoc durauit iā ꝑ. M cccc. ⁊ xxviij. annos ⁊ vltra. Item est infirmus in omnibus membris suis. Membra sunt status mundi caput ⁊ principale menbꝝ est status prelatoꝝ pape cardinalium p̄riarchaꝝ archiepiscopoꝝ ⁊c̄. totum est infirmum. qꝛ iam vix inuenietis vnum bonum prelatum vel sūt symoniaci vel nō intrant per portam vel qn̄ sunt ītus plus curant de redditibꝫ q̄ꝫ de animabus Scd̄m menbꝝ est dn̄ium tempale scꝫ imp̄atoꝝ regū ducum etiam totū est infirmum. Item aliud menbꝝ est status religiosoꝝ etiam infirmum est intm̄ ꝙ si hodie veniret beatus dn̄icus vel frāciscus bernardus bn̄dictus non inuenirēt religiones suas vbi est modo religiosꝰ q̄ viuat ꝑm regulam q̄ꝫ vouit ⁊c̄. Aliud menbꝝ est status clericoꝝ vbi inuenies clericum qui deuote officium suum surgēdo ad matutinas ꝑsoluat ⁊ dicat missaꝫ ex deuocōne ⁊c̄. Aliud est status matrimonij etiam infirmum est. Si ego dicerem surgat si est aliquis qui nō cognouerit vnq̄ꝫ nisi vxorem suā fortassis pauci surgerent de mulieribꝫ credo ꝙ sunt multe que non sunt cognite nisi a suis viris. ꝑ auisetis ne ego mentiar Aliud est continentium qui habēt oportunitatem orādi ⁊ penitentiā faciendi ꝑ etiā hoc mēbꝝ est infirmum ⁊c̄. Aliud est virginum credo ꝙ sanū sit an̄ fuerit bene custoditū. qꝛ al's anteq̄ꝫ venerūt ad matrimoniū pepererūt aliquociens ⁊ nōnulle ꝓiecerūt filios in latrina. Aliud est diuitū infirmum est per vsuram. Aliud est laboratorum īfirmū est iam nō soluunt decimas nec p̄micias nesciunt p̄r nr̄ nec aue maria. Sꝫ bene sciūt ꝯiuracōnes ergo iste mundꝰ senex ⁊ putridus est ⁊ in omnibꝫ menbris suis infirmus. Cito ⁊ bene cito finietur. Ideo ap l's nos sumꝰ in q̄s fines seculoꝝ deuenerūt. j. ad Cor. x. Item filioli mei nouissima hora est. De tercio iā parata sūt oīa necessaria ad redēpcōm ⁊ glorificacōm in ordinibꝫ angeloꝝ. Et quis ꝑauit ihs xp̄s q̄ dixit vado ꝑare vob locum ⁊ si abiero ⁊ preꝑauero vob locum iteꝝ venio scꝫ ad iudiciū ⁊ accipiā vos ad meip̄z vt ibi ego sū ⁊c̄. Joh. xiiij De q̄rto restat ergo vt ꝑemus nos. Quia si rex esset hic ⁊ inuitasset nos ad nuptias sui p̄mogeniti quilibꝫ hō ꝑaret se ⁊c̄. Ita om̄s sumꝰ inuitati ad nuptias xp̄i. Ideo dimissis vestibꝫ peccatoꝝ induamur vestibꝫ v̄tutum dimittat̄ vestis vana de supbia ⁊ induite vestem humilitatis. Et tu auare depone vestem auaritie turpē ⁊ recipe vestem misedie ⁊ liberalitatis luxuriosus deposita veste lutosa luxurie recipiat vestem albam castitatis. Inuidus deposita veste nigra d̄ dolore. qꝛ inuidia nō est nisi tristicia ⁊ dolor de bono proximi recipiat vestem amicicie ⁊ caritatis qꝛ vestis de dolo nō est bona in nuptijs gulosꝰ dimittat vestem crapulosam ⁊ humidaꝫ ⁊ recipiat vestem abstinentie seu temperantie. Iracundus dimittit vestem laceratam ⁊ recipiat vestem pacis ⁊ bone voluntatis. Accidiosus dimittat vestem accidie ⁊ negligentie ⁊ recipiat vestem diligentie exquo xp̄s parauit nobis om̄ia paremus nos. Nam dicit dominus media nocte venit sponsus ⁊ que parate erāt intrauerūt cum eo ad nuptias Mathei xxij.

Tercia camera est de equitate rigorosa que tāgitur ibi. Et receperunt simul excusare vsq̄ꝫ iratꝰ paterfamilias dixit. Nemo virorum illorum qui vocati sunt gustabant cenam meam. Iste tres excusationes signāt tria pc̄ta mortalia scꝫ supbiaꝫ auariciā ⁊ luxuriā q̄ īpediunt gustum cene celestis glorie. Primꝰ excusauit

se dicens villaz emi ⁊ necesse habeo exire et videre illā rogo te habe me excusatum. Ecce emptio ville signat peccatū supbie qz vult esse dñs ⁊ habere regimen ppli q̄ litercunqz nominet supbia est. Quia ab inicio deus fecit hominem bestiaꝝ dñm dicens. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terram ⁊ subicite eam ⁊ dñamini piscibus maris ⁊ volatilibus celi ⁊ vniuersis animantibus que mouentur sup terram. Genesis. j. Sed nō dedit sibi dominium hoīm qz per naturā oīs sumus equales. Ideo velle hominibus dñari supbia est que impedit ne superbus veniat ad cenaz paradisi. Nota similitudinem q̄ ponit seneca d̄ muribus qz si vna se vellet eleuare ⁊ alijs dñari vellet ab alijs sibi pedes osculari de hijs homo rideret ⁊ truffaret. Ita est de illis qui se ingerunt ad dñium vel ad curam ⁊ regimen cōmunitatis vel ad prelacōm supbia est ⁊ dāpnatio. Multi sunt qui nesciunt regere seipsos nec domum suam ⁊ volunt regere ꝯmunitatez ac si ille qui nescit regere barcham vellet regere nauē quale periculum esset. Ido dicit scriptura interdum dñatur homo homini in malum suum Eccl. viij. Ido ille excusando se dixit villam emi ⁊c̄. O attē dite q̄stultus fuit ille negociator. qz nō dum viderat villam ⁊ iam soluit preciū Ex ista ambicōe dñandi multi dampnātur qz deberent fugere ⁊ ipsi se ingerūt ⁊c̄

Secundus excusando se dixit. Juga boum emi quinqz ⁊ eo probare illa rogo te habe me excusatum. Ita erat stultus vt prius emendo q̄ nō vidit. Emptio boū signat peccatum auaritie Rō qz sicut bos arando mouet terram. Sic ⁊ auari tractant terrena. Ideo auari semp locunt de terrenis de nundinis nō solū infra ebdomadā s̄ etiā in diebus festiuis qñ d̄r missa Nota exemplū de diuite auaro qui moriendo. semp dicebat solidi minus ⁊c̄. De distis dicit dd̄. in persona xp̄i ꝓicientes me nunc circumdederūt me scz in iudicio oculos suos statuerunt declinare in terrā ps. xvj. Quinqz paria boum signat quinqz sensus corpales que paria sunt duo oculi due aures. Et auari ista quinqz pouūt solum ad terrena excusant se a conuiuio ⁊ ex hoc impediuntur, ꝓpter hoc dicebat cristus videte ⁊ cauete ab omni auaricia qz non ex habundantia cuiusqz vita est ex hijs q̄ possidet Luce. xij. Nota cauete ab oī auaricia ergo a rapina. hic ꝯtra dños ab vsura collocata ꝯtra diuites a furtis secretis etiam fructuū a fraudibus emendo ⁊ vendendo hoc tangit mercatores. A retentione decime solarioꝝ ⁊ bonoꝝ vel legatorū defuuctoꝝ. Ecce quare dicit Cauete ab omni auaritia. Tercius excusando se dixit vxorem duxi Ideo non possum venire duo primi dixerūt excusādo se rogo te habe me excusatum. Sed ille allegat impossibilitatē dicens vxorem duxi ⁊c̄. ducere vxorem nō est peccatū si intentio sit recta. Sed hodie tota intentio frequēter vel principalis intētio est ad luxuriā Sic equus ⁊ mulus quibus non est intellectus. Item qz modo vxores impediunt viros ne possint ire ad conuiuium paradisi ab īicio deus formauit adam solum sine muliere deinde dixit deus Non est bonū hominem esse solum faciamus ei adiutorium simile sibi Genesis. ij. Sed si modo haberet creare vxorez diceret deus. bonū est esse hominem solum. Non faciamus ei destructorium simile sibi. Antiquitus paꝝ expendebant in nupcijs ⁊ in vestimētis s̄ conseruabant dotem ⁊c̄. Ideo erat adiutorium viro sed modo destructoriuz quia si ipsa portat viro quingentos florenos amici eius dicunt vos habetis tot vestes ⁊ cetera. Intantum q̄ illud q̄ vxor portat ⁊ vir habet totum expenditur. Iō si vir est aduocatus procurat sibi per falsas aduocationes Notarij vel falsas procurationes falsas vt possint bene viuere.

Item mulier trãsacto anno statim petit tunicas nouas nec pmittit quiescere viz. Et paup. homo dicit infra se qd facia nõ possum viuere cum isto diabolo facit se furem ingerit se ad officia humiliatis vt pertractet pecunias ciuitatis vel communitatis. Ideo potest dici vxorem duxi iõ nõ possum venire. Nota de illis duobus Juuenib qui dixerunt magistro vincentio q hac de causa nolebãt ducere vxores Qui tenebant captiuas siue pcubinas dicendo q melius erat eis esse in vno peccato mortali de simplici fornicacõne q̃ in multis que multa pcã pcurrunt aliquãdo in matrimonio Nõ patet. Primo de supbia ppter vana ornamẽta vxor. ⁊ etiam ipsorum psequenter. Item de auaricia vt sufficerent ad vanitates. Item de luxuria qz qñ volũt eis putrere de vanitatib ⁊c. recipiunt amatores alienos et nolunt viris suis redere debitũ dicendo Q vos estis nimis luxuriosi oz vos ire ad alias. Item de inuidia dicendo nunq̃ fuistis dignus q ego essem vxor vestra. ossa patris mei tristant. Item de gula qz multe volunt bibere de mane. Item de ira qz aliquociens viri veniunt tristes de cõsilio vel negocijs ⁊ vxores que deberent eos psolari faciunt turbacõm ⁊c. Item de accidia qz dicunt ego portaui tantum Jdo certe nõ intrabo coquinã habeat ancillam vel captiuã. Et ista rõne qñ xpus fuit interrogatus a iudeis. Si licet homi dimittere vxorem suam quacunq̃ ex causa Mat. xix. Respondit q nõ nisi ex fornicacõne. qz tũc nõ debet eam interficere Sed ad domũ patris remittere nisi ipse etiam fregerit fidem. qz ex hoc etiam ipsa potest viz dimittere vel transeat vnum p alio certe. Dixerunt discipuli si ita est causa hominis cum vxore nõ expedit nubere qui dicit illis nõ omis capiunt verbum istd ⁊c. Mat. xix. Ecce qualiter ista tria peccata impediunt multos ⁊c. Idõ dixit iob̃es. Omne q est in mundo pcupiscentia carnis est. Ecce peccatum luxurie. Et pcupiscentia oculoz ecce peccatum auaricie ⁊ supbia vite. j. Iob̃is. ij Quarta camera est de pietate copiosa que edificatur in hoc q dz paterfamilias dic̃ suo seruo exi cito ⁊c. vsq̃ impleat domus mea Nota quatuor pdicõnes miserabiliũ personaz nominant sc̃z pauperes debiles cecit claudi. Et signant quatuor pdicõnes gentium que leuiter puertunt ⁊ saluant de quib dicit thoma dñe factũ est vt imparati. Quia de talib̃ implet domi para disi Primi sũt pauperes qui in hoc mũdo nõ habent magnã substantiam ⁊ cum pacientia transeũt simpliciter sperãtes q in alio mundo erũt diuites tales qñ vocant sc̃z in vna pdicacõne statim veniunt parãt se p pticõm pfessionẽ ⁊ satisfactionem iniuriaz remissionez. Secus de diuitib qui hñt hic magnas diuitias deliciaes ⁊ honores tantũ delectant in prandio h̃ vite q obliuiscunt prandium paradisi. Recte accidit eis vt falconi qui cũ esurit statim ad primam vocacõm dñi venit Sz si habet stomachum plenum non curat venire. Ita recte est de hominib mũdi pauperes statim veniunt. Sz diuites dicunt anno venienti vadam vel in quadragesima sequenti ⁊c. Ideo indignat dominus mittit sibi lapidẽ mortis ⁊ proicitur in sterquilinio inferni. Ecce quare dicit voca pauperes audite fratres mei. Nõne deus diligit pauperes in hoc mũdo diuites in fide ⁊ hereides regni q deus de pmisit diligentib se Jacobi. iij. Item voca debiles qz tales libẽter veniũt ad deũ. sani aũt nõ curant de paradiso. Sic de diuitijs de luxuria ⁊c. Sed qñ venit infirmitas vna febris dolor cõuertunt ad deum ⁊ pfitent ⁊c. Idem de mulierib que sũt in pspitate nõ curãt deũ. Sed venit vna perla in oculo vel fractio tibie vel cancer. ⁊c. tũc nõ curant de vanitatib sic de eccla

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

De hoc dauid. Multiplicate sunt infirmitates eorum postea accelerauerunt scilicet venire ad deum. ps. xv. Item voca cecos scilicet ignorantes et simplices sine malicia. quia tales vadunt ad paradisum quia hodie quanto sunt doctiores tanto sunt magis presumptuosi quia sciencia inflat et alios reputare capras. quando tales veniunt ad sermones dicunt infra se et quid dicit iste frater. et cum spiritu condictionis ponunt obicem et claudunt ianuam ne in eis intret radius claritatis diuine gracie. Simplices autem qui non habent oculos sciencie acquisite nec presumptionis sed deuote accedunt. tales leuiter veniunt ad saciacionem. Ideo legitur Johis. ix. Quia xpus curauit vnum cecum a natiuitate qui statim fuit conuersus. pharisei autem exprobrabant xpm dicendo et vnde est hoc quod possit cecum curare etc. quibus dixit xpus. Ego in iudicium in hunc mundum veni vt qui non vident videant. et qui vident ceci fiant. Johis. ix. Phariesi autem intelligentes quod hoc diceret de ipsis dixerunt xpo. Nunquid et nos ceci sumus. Dixit eis Jhesus. Si ceci essetis non haberetis peccatum. nunc vero quia dicitis videmus peccatum vestrum maneat. Joh. ix.

Quarto vocas claudos. Dicatur quid est claudicare. Recte incedunt illi qui quando ex aliqua iniuria recipiunt tantam indignationem quod nolunt contentari nisi prius vindicauerint se nec alias iniuriam remittunt. ymmo stant erecto collo. Tales non ad paradisum ascendunt sed ad infernum descendunt. Pater meus celestis tradet vos traditoribus si non remiseritis vnusquisque fratri suo de cordibus vestris. math. xviij Claudus autem sit ad modicum et paruum tempus stet rectus et indignatus tamen statim humiliatur ad remittendum et pacificandum. quando dicitur sibi propter deum remittatis. De istis quatuor condicionibus gentium impletur domus paradisi. Domine factum est vt imperasti. Deo gracias.

De eadem dnica Sermo secundus.

Villam emi et necesse habeo exire et videre illam Luc. xiiij. In presenti sermone ego intendo declarare retribucionem quam deus fecit in alio mundo animabus defunctorum de gloria vel de pena secundum opera que in hoc mundo fecerunt. Credo quod erit materia vtilis. Sed prius salutetur vergo maria etc. Pro declaracione huius verbi iuxta intellectum allegoricum sciendum quod doctrina est in sancta theologia communis et vera quod deus in hoc mundo non dat retribucionem de bonis que facimus. nec punicionem de malis. Quia autem boni non remunerentur in hoc mundo ad oculum patet. quia multe viuunt sancte. quot religiosi. quot clerici. et quot layci sunt qui faciunt multa bona opera et sic moriuntur quod in hoc mundo non habuerunt retribucionem. Racio quare non retribuuntur in hoc mundo est. quia seruire deo in bonis operibus est sanitas. Ideo leuiti. xx. Sanctificamini et estote sancti quia ego sanctus sum deus deus vester. Custodite precepta mea et facite ea quia ego sum dominus qui sanctifico vos. Bona autem hominis mundi sicut sunt diuicie. honores. dignitates. sanitas. prosperitas et huiusmodi vanitates. Hoc determinat sapiens Salomon dicens. Vidi cuncta que fiunt sub sole et ecce vniuersa vanitas et afflictio spiritus Eccles. primo. Cum ergo seruicium dei sit sanitas. et bona huius mundi vanitas etc. non competit nec pertinet ad deum pro sanitate dare vanitatem. pro auro dare lutum. Ista est racio quare deus non remunerat hic. quia bona hominis mundi non sufficiunt ad remunerandum bonos. Item in hoc mundo non puniuntur mali. ymo videbitis magnos peccatores vsurarios. homicidas. luxuriosos. qui non dolent de peccatis. nec confitentur. nec communicant. nec habent fidem firmam in corde. et homo videt quod habent multa bona. diuicias honores et sic moriuntur quod nullam habuerunt

hic punicōem. Rō est qꝛ omne peccatū mortale factū contra deū est infinite gr̄uitatis. Verbi grā. Magnū peccatū esset ꝑcuterē pauperē rusticū. ꝫ maius essꝫ ꝑcutere ciuē. maius militē. maius baronē maius comitē vel ducē. Sed grauiꝰ eēt ꝑcutere regē vel papā. qꝛ malū seu peccatū grauatur ꝑm dignitatē ꝑsone. Cuꝫ g̃ deus sit infinite dignitatis ⁊ veritatis. qꝛ rex ⁊ papa pater ⁊ creator oīm. Ido iniuria que fit cōtra eū est infinite grauitatis. Cū g̃ in hoc mūdo nulla sit pena īfinite duracōis. Jō spectat post hāc vitā in alio mūdo punire malos rigorose. De hoc dicit ipēmet iudex. Filius hoīs venturus est scꝫ in iudicō ad dandū retribucōnem in gl'a patris sui cuꝫ angelis suis. ⁊ tūc reddet vnicuiq̃ ꝑm opa eius. Mat' xvi. Bonis dabit gl'am eternā. malis penā perpetuaꝫ. Opa g̃ bona vel mala q̄ facimus in hoc mūdo sunt q̄si preciū quibus emitur nostra stacō, ꝓpter quod q̄libet potest dicere thēā. Villā emi. s. meis opibꝫ ⁊ necesse habeo exire. s. de hoc mūdo ꝑ mortē. ⁊ videre possessiue illā. ptꝫ thēa. Tres villas inueīo in alio mundo ꝑm sanctā scripturā in condicōnibus mlt'tum diuersas.

Prima est supius celestialis ⁊ gl'osa
Scda inferiꝰ infernalis ⁊ tenebrosa.
Tercia est in medio purgatorialis ⁊ dolorosa. Quelibet istaꝝ emitur opibꝰ diuersiōde. vnde emptor dicere p̄t. villā emi ⁊c̄. ¶ Quātuꝫ ad primā villaꝫ que ē supius celestial' ⁊ gl'osa. Ista est ī celo ita excellēs ꝙ si ꝑ possibile hō possꝫ ꝑ fenestrā mittere caput ⁊ respicere eiꝰ pulchritudinē eciā corꝑaleꝫ tāta est eiꝰ pulchtudo ꝙ eciā si nō videret deū. nec scōs nollet comedere nec bibere. De q̄ dicit apl's q̄ eam vidit raptus. Oculus nō vidit. nec auris audiuit. nec ī cor hoīs ascendit q̄ p̄parauit deꝰ diligētibꝫ se. hijs q̄ diligūt eū. nobis āt reuelauit ꝑ spm̄. j. ad Coꝝ. ij. ¶ Nota oculus scꝫ phoruꝫ nō vidit. phij āt omīa volūt videre oculo intellectus ꝑ demonstracōeꝫ potissiāꝫ Sed isto mō nunq̄ potuerūt videre nisi nouē celos q̄s ipsi ponūt. qꝛ eoꝝ scīa ꝑ motū habet. ꝫ qꝛ celū decimū scꝫ empirreū est immobile. Jō ad ip̄m non ascenderūt. Nec auris scꝫ iudeoꝝ audiuit. qꝛ lex iudeoꝝ quā audiuerūt a moyse solū loquitur de isto mūdo ꝓmittēdo solum terrena. Sed xp̄s debuit loq̄ de alio mūdo ⁊ ꝓmissiones celestes facere. Nec ī cor hoīs ~~ascendit~~ scꝫ agareni ascendit q̄ta ⁊ qualis sit gl'a beatoꝝ. Sed bene machometus posuit ī corde agareni gloriaꝫ porcoꝝ vel asinoꝝ. scꝫ comedere ⁊ bibere ⁊ luxuriari. Sꝫ nob' xp̄ianis reuelauit deus incarnatus de ista villa ymmo pocius ciuitate. Multa reuelauit deꝰ dauid ꝓpter qd̄ dixit. Gl'osa dcā sunt de te ciuitas dei. p̄s. lxxxvi. Hec emit̄. x. florenis. Jō si vultis esse boni mercatores paretis vos ad emendū exquo habet̄ ꝓ tam bono foro. x. flore. sunt x. opa pnialia qꝛ om̄s sumus pctōres. vel si vis dicere ꝙ decē floreni sūt. x. p̄cepta obseruanda. dicas ꝑm q̄litateꝫ auditoꝝ. Juxta illud. si vis ad vitā ingredi serua ⁊c̄. Math. xix Primū opus pnīe est peccatoꝝ ꝯgnicō qn̄ religiosus vel clericꝰ redit ad se ⁊ cogitat vitā malā quā tenuit ⁊ ꝯterens dicit. O miser tot āni sunt ꝙ ego porto habitū ⁊ adhuc ⁊c̄. Itē dicendū est de clericis ⁊ laycis. Talis ꝯtricō est q̄si vnus florenus in bursa conscīe. Jō dauid post q̄ cognouit pctm̄ suū dixit. Ampliꝰ laua me dn̄e ab iniquitate mea ⁊c̄. Secūdum opus pnīe est cordis ꝯtricō. sic puer qui cecidit in luto videns se immūdū plorat. Cor ꝯtritū ⁊ humiliatū deus n̄ despicias. Terciū opus pnīe est ꝓpositū emendādi scꝫ ꝓponere magis velle mori q̄ redire ad peccata ⁊ ꝓpositu ꝫ recedēdi. et emendādi a mala societate. De isto

Dñica ii post trini tatis sermo ii

dicit xp̄s. vade scz cū bono ꝓposito ⁊ iā amplius noli peccare. Joh. viij. Quartū opus pnīe est oris ꝯfessio qꝛ corruptio non dz intus remanere ꝫ debem⁹ eā conprimere vt exeat quod dolorosuz ē. Sed ista curat̄ confessione/q̄ abscondit scelera sua ⁊c̄. ꝓuerb. xxviij. Quintū opus pnīe est corporal' afflictō castigādo carnē que tociēs se fecit peccare cū virga pnīe Aug⁹. Carnē vestrā domate ieiunijs ⁊ abstinēcijs esce ⁊ pot⁹ q̄tum valitudo ꝑmittit. Sextū opus pnīe est spiritualis orō qꝛ oracō corꝑalis scz calciādo se vel vestiendo modicū valet. eciam mulieres ornando se orant. Sed spūalis est optima cogitādo ꝙ xp̄m videtis iratū contra vos ⁊c̄ Oportet semꝑ orare ⁊ non deficere Luc. xviij. Semꝑ. i. oī mane ⁊ sero. Septimū opus pnīe est debitoꝝ restitucō. Respiciatis domū taxiā et bursā. si est ibi aliq̄d de malo acquisitis bonis ⁊ alienis scz de furto. vsura. rapina. calumnia. de eccīa. de mortuis. quia regula est iuristarū ⁊ eciā theologoꝝ ꝙ non dimittat̄ pctm̄ nisi restituat̄ ablatū. Nullus se decipiat dicēdo ego dimittaz illa in testamēto. O stulte credis ꝙ filius tuus diligat aīam tuā plus q̄ tu. Si tibi nō sufficit cor ad restituēdū quō credis ꝙ filius tuus restituat. q̄ nō recepit immediate forte nihil restituet. Si vero faciat restitutōem liberabit animā suā ꝫ non tuā de inferno. qꝛ in vita tua nō habuisti ꝓpositū restituendi Jō non fuisti sine peccato mortali. Octauū opus pnīe est fame reformacō si aliquē diffamastl vel pctm̄ occultū publicastis restituatis sibi famā aput illos aput q̄s diffamastl eū qꝛ sicut fur qui furatur bona nō p̄t saluari nisi restituat. sic nec qui furat̄ famā. ymmo magl furtū facit lingua q̄ man⁹. Melius est nomē bonuz q̄ diuicie ml'te. ꝓuer. xxij. Jō Aug⁹. Non pigeat ex ip̄o ore ꝓferre medicamentuz vñ facta sunt vulnera. Nonū opus pnīe est iniuriarū remissio. Si habetis inimicos ꝑcatis eis bono corde. hō queratl vindictā nec est melius remediū ad obtinendum remissionē peccatoꝝ apud deū q̄ remittere. Si dimiseritis hoībꝫ peccata eoꝝ dimittet vobis pater celestis delicta vr̄a. si autē nō dimiseritis nec pater vester dimittet vobis pctā vestra. Mat. vi. Decimuz opus pnīe est eucaristie coīo. Isto mō quādo venietl ad portā paradisi portantes istos. x. florenos in bursa conscīe dicet̄ a xp̄o Intra ī gaudiuz dñi tui. ꝓpter hoc dicebat xp̄s. Pnīaz agite que ī hijs x. cōsistit Qui habet ista. x. potest dicere. villā emi. s. ciuitatē paradisi.

Quātuz ad secundā villā que est inferius infernalis ⁊ tenebrosa. ista in corde terre cōsistit. plena est ⁊c̄ igne Ibi enī cruciātur damnati. In oībus habz ꝯdiciones ꝯrias ciuitati. Si vultis scire omēs eius ꝯdicōnes ⁊ dolores. Ecce q̄d dicit deus qui vt bon⁹ ⁊ fidelis mercator nolens aliquē decipe vt faciūt multi mercatores qui celāt malas rei vendite condicōes dicit clare cōdicōes illius ville ꝑ os Job. qui dicit illā esse terrā tenebrosam ⁊ oꝑtam mortis caligine. terrā miserie ⁊ tenebraruz vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo ꝫ sempiternus horror inhabitat Job. x. Septē malas ꝯdicōes illius ville enumerat. Prima ꝙ est terra tenebrosa. Si dicat̄ ⁊ nunq̄t est ignis ibi: ymmo. q̄ claritas? Dico ꝙ ille ignis est flāma in qua tñ omēs se vident ⁊ ꝯgnoscūt. Sed qꝛ ille ignis non est clarus Jō ⁊c̄. Secunda ꝯdicō est ꝙ est terra oꝑta mortis caligine. hoc dicit̄ ꝓ tanto qꝛ non vident deum licz mō videant beatos. ꝫ tñ ad maiorē penā eoꝝ. vt famelicus vidēs mensā ornatā. ⁊ non p̄t inde comede dolet ⁊ tristatur ⁊ in eodez augmētat̄ dolor. Idē de damnatis qñ vidēt pauluz q̄ fuit suꝑbus dicunt ⁊ q̄s

est ille ꝛc̄. Idē de beato mathco auaro ꝛ de beata mg̃dalena q̄ fuit luxuriosa. Tercia ꝯdicō est qꝛ d̄r terra miserie. qꝛ omē bonū eis deficit intm̄ ꝙ nec guttaꝫ aque pñt habere. Unde si oīa bona mūdi fierent ꝓ eis non haberēt aliqd̄ remediuꝫ. ymmo augmentaret̄ eis dolor. Nota exemplū de captiuo cui mittit̄ preciū redēptionis ꝛ ꝑditur quō dolet. ¶ Quarta condicō est ꝙ est terra tenebrarū. i. pctōrū qꝛ peccata dicūtur tenebre. Apl's. abiciamus opa tenebraꝝ Ad ro. xiij. Dānati āt sp̄ sunt in penis ꝛ renegāt ꝛ maledicūt deū. filiꝰ insurgit cōtra patrē di. O ꝓditor. qꝛ ꝓ te sum dānatus ꝛ eꝯ. vir ꝯ vxorē ꝛc̄. ¶ Quīta cōdicō tangit̄ cum d̄r vbi vmbra mortl. Et hoc q̄ꝫtū ad tormēta. Nā in hoc mūdo grauia tormēta occidūt hoīem. ꝛ ꝯñr cessant. Sꝫ in inferno licet grauissima sint tormenta non dāt tñ eis mortē qꝛ īmortales sūt Ido non d̄r mors ꝫ vmbra mortis. ¶ Sexta condicō est ꝙ ibi nullus ordo est ꝫ ꝯfusio. Argumētuꝫ in oppositū. nā dicit apl's. Que a deo sunt. ordinata sunt. ad Ro. xiij. Cū g̃ infernus sit opus dei. quō d̄r vbi nullus ordo. Rñdeo ꝙ ī inferno illud qd̄ est a deo. ordinatū est. sic sunt punicōes pctōꝝ que sunt a deo. ꝫ in opibꝫ dānatoꝝ ibi nullus ordo ē. ymo q̄ꝫto amores fuer̄t maiores h̄. tāto magis int̄ eos est odiū Filiꝰ nō est ordīatꝰ erga p̄rem ip̄m honorādo ꝫ vituperādo etc̄. ¶ Septīa condicō tāgitur ibi cū dicit̄ sempiternꝰ horror inhītat. i. et̄na pena de horribili visione demonū. Nota h̄ miraculū de illo hoīe cui apparuit demō in horribili figura q̄ cecidit q̄si mortuus. Cuꝫ āt fuit ad se reuersus interrogatus q̄d vidisset Rñt ꝙ demouē in tali figura ꝙ citius vellet tñsire ꝑ furnū calidum spacij vnius leuce q̄ꝫ iteꝝ videre illaꝫ figurā. de ista maledcā ciuitate dic̄ Iob. xx. Ciuitas illa mag̃ babilō qm̄ vcit iudiciū tuū ꝛ negociatores flebūt ꝛ lugebūt sup̄ illā. Apoc̄. xviij. ¶ Nota vc q̄ꝫtum ad aīas que sunt iā ibi. ꝛ vc q̄ꝫtū ad corpa post iudiciū. Ciuitas illa babilonis. i. ꝯfusionis mag̃. qꝛ magne ꝑsone in dignitatibꝫ. diuicijs ꝛ honoribꝫ vadūt illuc. qꝛ ciuitas celestis paupibꝫ ꝓpl'atur et replet̄. Itē iteꝝ magna. qꝛ in die iudicij tot erūt damnati. ꝙ ꝯpatiue loquēdo pauci erūt beati. Iuxta illd̄. multi sūt vocati ꝛc̄. Math. xxij. Ista mala villa emit̄. vij. solidis. i. septē pctīs capitalibꝫ et multi emūt illā. licꝫ deus eis dixerit malas ꝯdicōes hꝰ ville. Iō auisetl vos ne istud peccatū portetis ꝛc̄. ¶ Primꝰ solidus q̄ emitur est sup̄bia siue ꝓteruia qꝛ nō vult subici. nec obedire voluntati dei vt discipulus mg̃ro. ignorās sapiēti Ex hoc seq̄t̄ presūpcio. vana gl'a. ꝓpt̄ h̄ dicit deus ꝑ os thobie. Sup̄biā nunq̄ꝫ ī tuo sensu aut in tuo verbo dominari permittas. in ipsa enim initium sumpsit omnis perdicō. Thob. iiij. ¶ Scd̄us est auaricia acq̄rendo bona terrena iniuste per vsuras. ꝑ rapinas. furta ꝛc̄. Iō xp̄c. Cauete ab oī auaricia Luc̄. xij. ¶ Tercius ē luxuria. In duobꝫ v̄bis dicā vob̄ q̄d ē vir cū vxore sua seruādo modū non est luxuria nec faciūt luxuriā ꝙ sit peccatum mortale. Sed aliter quōcunq̄ꝫ velis delectacōeꝫ ꝑ illas ꝑtes luxuria est ꝛ damnacō. Iō dicit scriptura. Abstineatl vos a fornicacōe. vt sciat vnusquisq̄ꝫ vestrū suū vas possidere in sanctificacōne ꝛ honore. ¶ Quartus est inuidia seꝫ dolere et tristari de bono alterius mala moneta est. deponētes igitur omnem maliciam ꝛ omnē dolum ꝛ similacōnes ꝛ inuidias ꝛ omnes detractōnes sint modo geniti. j. pe. ij. ¶ Quintus est gula. frangere ieiunia ecclesie comedēdo ꝛ blbendo excessiue. Ideo dicit xp̄us. Attendite vobis ne forte grauentur corda vestra in crapula et ebrietate. Luce vicesimoprimo.

Sextus ira rancor mala voluntas de sideriū vindicte. Sol non occidat super iracundiā vestrā. Ad ephe. iiij. Septīo est accidia que nulli nocet nisi tibi dimittendo bona que tenemī facere vt orōez missam. ꝯfessionē in q̄dragesima ⁊ coīonem ī paschate. Ex ista mala moneta acq̄ritur villa inferni Jō dicit scriptura ne acquiratl perdicōez in opibus manuum vestraꝝ qm̄ deus nō fecit mortē nec letatur in ꝑdicōe viuoꝝ. Sap. j. Qui stat ī hijs pctis ⁊ nō vult ꝯuerti nec facere penitenciā p̄t dicere villā .s infernalē emi Quātuz ad terciā villā que est ī medio purgatorialis ⁊ dolorosa est ꝫ non est tenebrosa qꝛ eius habitatores hn̄t claritatē gracie dei. nec gloriosa qꝛ non vident deum. Sed ē dolorosa qꝛ ibi est ignis. s. flamma pura que ꝟtute dei cruciat aīas purgandoꝝ. nō sunt ibi demones ꝫ tantus est ibi dolor ꝙ dicunt doctores sācti ꝙ nulla pena hꝰ mundi p̄t ꝯparari mīme pene purgatorij. Intm̄ ꝙ si deus ponerz vnā aīam de illis de purgatorio in furno calcis vel vitri igniti reputaret hoc ad g̃ciā qꝛ non haberet tantā penā. Si dicatur que est racō ꝙ tanta sit pena. Rn̄o. qꝛ est ibi violenta ⁊ non volūtaria pnīa que fit in hoc mūdo est voluntaria ⁊ de modica pnīa in isto mūdo deus ꝯtentat̄ Sed qui nō facit hic voluntarie faciet ī purgatorio coacte Nota similitudinē de patre q̄ corrigit duos filios ⁊ vnꝰ humiliter ⁊ volūtarie veīt ad patrē. q̄ facto ꝓmittēs decetero emendacōez. pater statī dimittit virgā ꝯtentus de huīlitate filij. Sed alius filius recalcitrat ⁊ ꝯdic̄ patri. Jō fortiter ꝟberat̄. Ita qui in hoc mūdo humiliatur ad pnīam deus ē contentus. Qui āt non vult hic facere penitenciā fortiter post istā vitā punietur in purgatorio pnīam soluunt clamando et plangendo dicētes. Heu mihi qꝛ incolatus meꝰ. i. habitacō ꝓlongatus est. habitaui cū habitātibus cedar scz in tristicia vel tribulacōe multū incola. i. inhabitata fuit aīa mea. p̄s. c. xix. Ista villa emitur non florenis nec solidis. ꝫ tribꝰ denarijs minutis qꝛ solū peccatis venialibꝰ emit̄ Decedēs em̄ in pctō mortali descendit ad infernū ⁊ damnatus est Nota tria genera peccatoꝝ venialiū. de istis tribus differēcijs pctōꝝ venialiuz dicit aplus Si q̄s edificauerit sup fundamentū hoc scz fidei. qꝛ nec iudei nec agareni intrant ibi. ligna fenū stipula detremētuz pacietur. ipē antē saluus erit sic tn̄ quasi ꝑ ignem. j. ad Coꝝ. iij. Nota ligna fenuz stipula hec tria sig̃nt tria pctā venialia p̄dicta. Lignū difficilius ꝯburit̄ q̄ꝫ fenum significat peccata venialia maiora. qꝛ ꝓ talibꝰ multū stant in purgatorio. Fenū qd̄ citius cōburitur significat pctā venialia mediocria. Stipl'a. i. palea sig̃t pctā venialia minima. de q̄bus statī purgātur et purificātur transeūdo ꝑ purgatoriū. Respiciatis g̃ bursā conscīe ⁊ videatis qualē monetā portatis. Et possetis dicere. Villā emi scz paradisi non inferni. nec purgatorij. Auisetis vos ⁊c̄. Deo gracias.

De eadem dnica Sermo tercius

Fecit cenā magnā ⁊ vocauit multos Luc. xiiij. In isto ꝑmone iuxta materiā quā tangit thcā ꝓpositū volo declarare mōs quos deus tenet vocādo peccatores ad se ⁊ ad bonā vitā. ⁊ finalit̄ ad gloriā. Credo ꝙ erit bona materia deo acceptabilis ⁊ gracōsa ⁊ nob̄ vtil' ⁊ ꝓficua. ꝫ prius salutet̄ ꝟgo Maria ⁊c̄. Fecit scz xp̄s cenaz magnā ⁊ loq̄tur de gl'a celesti. ⁊ vocauit mltos. Suītur hic mltos ꝓ vniuersalitate qꝛ oēs vocati estis ex ꝑte dei. Jō si nō vadamus illuc defectus est ex ꝑte nr̄a. Inueni ī sacra scriptura q̄tuor mōs q̄s tz xp̄s vocādo pecca

tores ad se scz:
Per signū certum.
Per verbū viuū.
Per nuncū verum
Per scriptum clarū.
Omēs q̄ sunt ī paradiso vel erūt sūt vocati aliquo istorū mōrū. Jō dicit hīxā Fecit cenā magnā ꝛc. Dico prio q̄ deꝰ vocat multas ꝑsonas ad grāz suā ꝛ bonā vitā ꝛ finaliter ad eternā gloriā ꝑ signū certū A sili. sicut qn̄ pulsantur cāpane hora misse in signū vt gēres veniāt ad missā. vel pulsacō tube apud magnos doīnos est signū certū vocādi milites ꝛ scutiferos ad prādiuz. vel pulsacō ad ianuā est signū certū sue vocacōis. Ita qn̄ deꝰ pulsat ad portā cordis tui l'illius signuz est q̄ vocat te vt vadas ad eū. O dicet aliquis Nunq̄ ego audiui ipm vocantē vel pulsantē. ymmo videt q̄ non diligit me. Dicatis hunq̄t vos sentistis qn̄q̄ ī corde vrō ꝓpunctōes dicēdo quare non vedis ad deū. tot āni sunt q̄ viuis in mala vita vel in mala volūtate hō fuisti cōfessus. viuis in luxuria. auaricia. O miser q̄d erit de te. Rn̄debitis q̄ sic Certe isto mō deus pulsat ad cor dādo ꝓmocōnes ꝛ cōpunctōes ꝛ remorsuz ꝓscie cū sentitis istos ictus qz isto mō nullus ꝑt tangere cor nisi deus est signū q̄ vocam ab eo. Auctas. Ecce ego sto ad hostiū et pulso si q̄s audierit vocē meā ꝛ aperuerit mihi ianuā introibo ad illuz ꝛ cenabo cū illo ꝛ ipse mecū. Apoc. iij. Nota dicit xp̄s. Ecce ego sto ad hostiū scz cordis ꝛ pulso scz dando ꝓpunctōnes qn̄ dicit pctōr. O miser si mō in tali statu mor̄ior q̄d erit de aīa mea ꝛc. Tūc xp̄s pulsat. si q̄s audierit vocez meā. Eius vox auditur qn̄ in illis ꝓpunctionib hōmo recapit bonū ꝓpositū ꝓfitendi remittēdi restituēdi. ꝛ voluntatē firmā de cetero cauēdi a peccatis. Janua sibi aperit in ꝓfessione tūc cenī mundat camera ꝓscie. ꝛ introibo ad illuz scz in cōione qz in hostia cōsecrata est xp̄s ita vere ꝛ realiter vt ē in celo. Et cenabo cū illo scz ꝑ grām. et ipe mecū scz in fine ꝑ gloriā. De ista vocacōne dicebat Isa. Vocauit dn̄s deus exercituū in die illa scz puersionis pctōris ad ꝓpunctōez ad fletuz ꝛ ad planctū Isa. xxij. Fecit cenā magnā ꝛc. Dico scdo q̄ vocat ꝑ verbū viuuz q̄ ego ꝟbo viuo vocabō petruz ꝛc. Isto mō deꝰ vocat nos in p̄dicacōe euāgelica qz verbū predicatorū bonā doctrinā predicātis verbū dei magl ē q̄z p̄dicatoris. Sicē sonus fistule potius est sonātis fistule q̄ de se nescit facere sonū. Sic p̄dicator nō est nisi fistula q̄ a spū scō moueť. Nō ei vos estis q̄ loquimī ꝗ spūs p̄ris vestri. q̄ loquiť in vob̄ dixit xp̄s predicatoribo Mat. x. ptz dare q̄ verbuz p̄dicator ē ꝟbuz viuū dī. Qn̄ q̄ predicator p̄dicat tunc deꝰ vos vocat ꝟbo suo viuo. Seruū meuz vocaui ꝛ nō rn̄ūt mihi ꝛc. Joh. xx. Jō qn̄ vos auditis vnā bonā predicacōez in q̄ predicator monet vos vt dimittis peccata redeatis ad bonā vitam. stati vos debetis dicere. O deus vocat me volo puerti ꝛ ire ad euz. Ez multis accidit vt samueli puero innocēti humili ꝛ deuoto. quē helī q̄ erat vt papa apō nos faciebat eū dormire corā archa dei ꝛ de nocte deus vocauit euz dicēs. Samuel q̄ surgnēs cucurrit ad helī dī. Ecce ego. vocasti ei me ꝛc. Qui dixit non vocaui te. Reuerte ꝛ dormi. j. Re. iij. Cum āt iterū scdo ꝛ tercō vocaret a deo. sp ibat ad helī. Intellexit āt helī q̄ dn̄s vocaret puerū ꝛc. Nota hystoriā q̄z tuz facit ad ꝓpositū. Ita accidit mlt'is q̄ vocant a deo ꝛ ipi vadunt ad helī. Heli ei interpratur scz fortis ascendēs deꝰ meus. qn̄ iuuenes vocātur a deo ipi vadunt ad helī dicēdo nō ego suz iuueis ꝛ fortis sed qn̄ ero senex tunc facā pniāz. Vos vaditis ad helī scz ad fortē ꝓfidētes de iuuē

Dñica ii post trini tatis sermo iii

tute fortitudīe ⁊c̄ cuz tñ ñ sitis certi si ho
die vel cras vos moriemī. quādo d̄r re-
ligioso iuueni. O quare nō seruatis regu
lā ⁊ ceremoīas ⁊c̄. Rñdet mō suz iuue
nis ꝫ qñ ero senex ⁊c̄. qñ non poterit ser
uare. Idē de clericis ⁊ laycis ⁊ mulieri-
bus pauci iuuenes sūt qui vadūt ad de-
um qñ vocantur vadunt ad hcli. hoc est
ad fortē qꝛ ꝯfidunt de sua iuuētute ⁊ for
titudine ⁊ frequēter iuuenes improuise
moriunt̄ ⁊ sic vadunt ad infernuz. Qñ
sunt infirmi dicūt sui. nō dicatis sibi ꝙ ꝯ
fiteatur qꝛ posset terreri ꝙ ⁊c̄. ꝫ qñ me-
dicus dicit fcm̄ est. faciatl ip̄m ꝯfiteri qꝛ
mortuus ē. Nō fiet ita dicit dyabolus.
Qñ venit ꝯfessor facit ip̄m dormire. ⁊
dicūt sui ꝯfessori. pr̄ mō dormit. tñ rede-
atis in sero. ⁊ tunc dyabolus facit ipsuz
sudare. ⁊ d̄r cōfessori. o pr̄ redeatis cras
demane qꝛ mō sudat. Et in crastinū qñ
cōfessor venit querēs de eꝰ statu dicunt
pr̄ in media nocte mortuus ē. Jō cōfite
ri statī debetl ⁊ non ꝯfidatis de fortitudi
ne Jō dauid. Fortitudinē meā ad te cu
stodiā ⁊c̄. Alij vadūt ad hcli ꝑm ꝙ int̄
pretat̄ ascendēs appetētes ascensū mun
dialē in honoribꝰ dignitatibꝰ diuicijs ⁊c̄
Qñ vocātur a deo ipsi vadūt ad hcli. v̄
bi grā. Deus vocauit religiosuz in statu
religionis. ꝫ ipē quid facit. vult ascendē.
vadit ad studiū vt ascendat ad magiste
riū ep̄atuz ⁊c̄. Idē de clerico qui poīt se
in domo magni dnī ⁊c̄. Idē de illis qui
ꝑ vsurā volūt ascendere ad magnas di
uicias oēs vadūt ad hcli ⁊c̄. Alij vadūt
ad hcli ꝑm terciā interp̄tacōem scz deus
meus vt sūt illi q̄ stulte cōfidūt de mīa
dei qꝛ sine pnīa ꝯfidere de dei mīa stulti-
cia est, dicendo q̄re xp̄s fecit tantā pnīaz
nō pro se ꝫ ꝓ me. ⁊ cū ista cōfidēcia va
na vadūt ad infernū. licitū est confidere
de deo q̄tuncūq̄ homo sit pctōr. si homo
vult penitere. ꝫ qui nō vult penitere scz
nec restituere nec iniurias remittere. tal'
nō dz de dei mīa ꝯfidere. qꝛ stulticia eēt.
Ecce q̄d dicit scriptura ne dicas misera
cō dei magna est. mltitudinis pctōꝝ me
orū miserebit̄. mīa em̄ ⁊ ira cito ab illo
ꝓximāt. Eccī. v. De nullo legit̄ nisi de
latrone ꝙ baberet malā vitā ⁊ bonuz fi
nem. Jō faciamus vt samuel fecit q̄rta
vice quādo fuit a deo vocatus dixit. loq̄
re dñe. qꝛ audit seruus faciēdo qd̄ preci
pit. Et tal' p̄t dicere cū sancto Job. vo
cabis me ⁊ ego rñdebo tibi. Nō hcli. sed
tibi ⁊ opi manuū tuaꝝ porrigēs dexterā
Job. xiiij. ¶ Dico tercō deus vocat per
nunciū veꝝ. vt iudex q̄ nō vocat ꝑ signū
nec v̄bo viuo ꝫ ꝑ nunciū. i. p̄conem quē
mittit. Ita facit iudex noster ⁊ rex xp̄us
ꝑ nuncios curie sue vocat multos. Nū
cij sūt infirmitates dolores. aduersitates
febres. senectꝰ ⁊ hmōi. Misit ancillas
suas vt vocarēt ad arcē scz altitudinem
glorie ⁊ ad menia ciuitatl. ꝓuer. ix. Sz
quare dicit ācillas ⁊ nō nuncios qꝛ nul-
lus iudex vocat ꝑ ancillas ꝫ ꝑ nuncios.
Respōdeo ad innuendū ꝙ infirmitates
sunt ancille q̄bꝰ deus vocat. Qui ḡ hēt
febrē vel aliā infirmitatez citatus ē. Jō
paretis vos qꝛ nōnulli sic vocati rema-
nēt ꝯtumaces. Jō trahūtur vehementer
cōdemnandi. ¶ Nota exēpluz de illo di
uite cui ꝑmissi fuerūt tres nūcij ꝑ ange-
lū suuz ante mortē suā qui volebat hr̄e
malā vitā ⁊ bonum finē ⁊c̄. Jō auisetl
vos ne ita ꝯtingat vobis. De talibꝰ dic̄
Salomō in ꝑsona xp̄i. Qꝛ vocaui ⁊ rē
nuistis. ego quoq̄ ī interitu vestro vide
bo ⁊ subsanabo cū vob̄ ꝙ timebitis ad
uenerit ꝓuer. pr̄io. Jō sp̄ debet homo eē
paratus. nullus q̄ habet. l. vel. lx. ānos vi
te p̄t allegare preoccupacōnem mortis.
¶ Dico q̄rto ꝙ vocat nos deus ꝑ scrip
tum claꝝ ⁊ non sunt plures mōi vocati
onis. Isto mō quādo rex vult facere nu
pcias de suo p̄mogenito solet vocare ꝑ
scripturā nobiles suos ⁊ q̄libet ornat et

parat se. sic vocat deus ad nupcias filij sui Jhu xpi. Sponsa est huanitas quā in hoc mūdo sponsauit ⁊ in celo fiūt nupcie. Sile est regnū celoꝝ hoī regi qui fecit nupcias filio suo. Mat. xxij. Et misit duas lrās omibꝫ nob vocādo ad dcās nupcias. Iste due litere sunt vet⁹ ⁊ nouū testamētuz. qd sūmarie nihil aliud ꝯtinet nisi vt nos vadamus ad ꝯuiuium nupciarū filij dei. Jō aplus. Quecunqꝫ scripta sūt ad nostrā doctrinā scripta sūt ad ro. xv. Oms glose ⁊ postille tendūt ad hoc vt paremus nos ad eundū. vel si vis dicat sic Scripturis vocamur diuinitus. Jō beati qui ad cenā nupciarū agni vocati sūt. Apoc. xix. Sed falco saturatus nō curat venire ad dnm vocantē licet nutu capitis videat assentire. ⁊ tandem dns iratus lapide vel sagitta interficit eū. Ita multi diuites faciūt ⁊ subito moriūtur. Jō xps. dico vobis ꝙ nēo viroꝝ ⁊c. Sed accidit multis vt pullo ꝙ gallina q̄ habet multos pullos qn̄ videt miluū stati vocat ad se pullos. ⁊ cooperit sub alis. ꝫ aliqn̄ miser pullus non curat venire ꝫ vagat p vnā spicā vel granū ⁊ venit miluus ⁊ tollit eū secuz. Ita accidit multis. xps vocat se gallinā hn̄s pullos. Auctas. Quociēs volui ꝯgregare filios tuos quēadmodū gallina cōgregat pullos suos sub alis ⁊ noluisti. Math. xxiij. Et loquit xps eccie di. q̄tiens. i. multociēs volui ⁊c. Et noluisti. scz p malos p̄latos vel malos xpianos q̄ ꝓhibēt ⁊ ipediunt bonos. vel malo exēplo vel derisionibꝫ ⁊ eis occupati circa spicā vanitatis veit miluus. i. dyabol⁹. et ducit secuz aīam. vbi grā. Qn̄ religiosus occupat circa spicā honoris l' dignitatis vt ascendat nō curat venire ad xpz ipm vocātez. ⁊ interi venit mors ⁊c. Idem de clerico. Idē de layco occupato ī bonis tpalibꝫ. Jō dicit xps. dico vob ꝙ nemo viroꝝ illoꝝ ⁊c. Luce. xiiij.

De eadem Sermo quartus.

Compelle intrare vt īpleatur dom⁹ mea Luc. xiiij. Thā dat mihi motiuū declarādi quot sūt modi intrādi paradisuz. ⁊ qui sunt. Materia erit deo acceptabilis ⁊ grōsa ⁊ nobis vtilis ⁊ ꝓficua. Salutet prius vgo Maria ⁊c. ꝓ huius vbi declaracōe ⁊ materie p̄dicande introductōne Sciendū ꝙ deus habet istā magnificenciā ⁊ excellentiā int alios ꝙ omne op⁹ p eū inceptū ducit ad pfectōem ꝫm finē quē intendit ⁊ nihil dimittit impfectū. Triplici eī racōe opus inceptū dimittit impfectū. vel Ex defectu potencie. Ex defectu scie. Ex defectu cōstancie. De prio multi incipiūt edificare mag edificia qui post incepcōez dimittūt opus impfectū ex defectu potēcie pecunie ⁊c. qz qn̄ inceperūt non videbant piculuz vel damnū. Alij dimittūt impfectū opus non ex defectu potēcie. ꝫ scie qz quādo inceperūt non videbāt periculū vel damnū qd sequit. ꝫ in ꝓsecucōne operl vidēt mala que pn̄t sequi ⁊ dimittūt. Alij autē dimittūt opus impfectū nō ex defectu potēcie nec scie ꝫ ꝯstancie. hn̄t eī intellcm̄ flexibilē ad instar galli sup cāpanile. Sz isti in deo non hn̄t locū. non est in eo defectus potēcie, nec scie. qz oīa nuda ⁊ apta sunt ocul' eius. nec ꝯstācie qz īmutabilis. Jō habem⁹ dicere ꝙ q̄cq̄d deus incipit eciam pficit. Auctas. Date magnificēciaz deo nostro ⁊c. deutro. xxxij. Deus a p̄ncipio mūdi incepit vnā rez mirabilez qn̄ in celo creauit tot angelos q̄t erāt cathedre siue gdus gl'e. vt inhabitarent a creaturis intellcn̄alibꝫ Sed mag ps angeloꝝ peccauit eis lucifero ꝯsencientibꝫ q̄ voluit deo eq̄parari. ꝓt qd de⁹ eiecit eos de celo di. Nō habitabit i medio dom⁹ mee q̄ facit supbiā Michael āt ex dei p̄cepto fecit executōnez ⁊ cathedre remāserūt vacue. Ne g op⁹ dei remaneret imperfectum in celo.

Dnica ii post Trinitatis Sermo iiii

Quia si i creaturis corruptibilibꝫ nõ dimittit aliq̃d ipfectũ. multo mꝫ in ĩcorruptibilibꝫ creaturis ꝓpter ꝗ creauit gen⁹ humanũ ad supplendũ ⁊ ꝓplendũ ⁊ repandũ defectũ angelorꝫ. Istã rõem assignat mgr sñiarꝫ in.ij. di.j Et quia sunt multi q̃ nolũt ire licꝫ nõ dicãt ore. ostẽdũt ⁊ dicũt ꝛñ opẽ. male viuẽdo Ideo q̃d facit xps: dicit michaelxli ꝓncipi ecclesie Cõpelle ĩtrare vt ipleat dom⁹ mea. Videt g̃ q̃ multi violenter vadant ad gloriam. Nota tres modos quibꝫ ꝫies vadũt ad celũ. Aliqui vadũt currendo vigorose. Alij vadũt ambulãdo spacio se. Alij vadũt tracti rigorose De hꝫ loquit thema. cõpelle intrare ⁊c. Dico ꝓmo q̃ aliqui vadũt ad padisũ currẽdo festinanter. Currere em̃ est magnos passus festinant facere. qd̃ includit duo. s. facere magnos passus. scdo q̃ fiãt velocter aliꝫ nõ esset currens. Currẽdo igit vadit ad padisum q̃ facit magna opa. s. magnas orãcoes ieunia eleõsinas. audire missas sermões ⁊c. quãto opa sũt maiora. tãto sũt passus maiores. Qꝫ nõ solũ magna opa facere ⁊ currere. ꝗ qñ bona opa sunt magna ⁊ multa ⁊ fiũt cũ ardore spũs ⁊ feruore ⁊ diligencia. tũc talis currit festinant ad padisũ. Aplus Festinemus g̃ ingredi in illaꝫ req̃em ad hꝫb. .iiij. Currẽdo g̃ ⁊ festinant vadit ad padisum ꝓsona q̃ nõ solũ seruat penitẽciã sibi iniũctam a ꝓfessore. sed adhuc addit. et nõ solũ in dñica audit missam ꝓpletã et deuote cũ silencio. ꝗ q̃libet die. Non solũ ꝓfitetur semel i anno. sed q̃libet mẽse. Idẽ de cõione. nõ solũ seruat ieunia ecclesie sed adhuc plus facit. nõ soluꝫ restituit. ꝗ ymo de suo dat eleõsinas. Talis ꝓt dicere cũ dauid q̃ fortit currebat viã mandatorꝫ tuorũ cũ curri cũ dilatasti cor meũ. ps. c.lxxx. Qñ talis morit. aia stari cuolat ad celũ. cũ ꝛñ sint tot dicere. ꝓpter ꝗ sacra scriptura monẽs nos ad currendum festinant dicit deponentes omne põdus ⁊ circũstans nos pctm̃ p pacãm curram⁹ ⁊c. ad hꝫb. xij. Nota ꝗ secreta moralia deponẽtes oẽ pondus Cursor q̃ vult brauũ siue signũ obtinere deꝫit omẽ pond⁹ Ita ille q̃ currit ad celũ si vult lucrari iocale glorie oꝫ q̃ deponat pondus petꝫ. qd̃ multũ aggũat aiam Dauid. Qm̃ iniq̃tates me supgresse sũt ⁊c. ps. xxxvij. Scdo ⁊ circũstans nos pctm̃ sez auaricie aũ retro a dextris a sinistris. qd̃ pctm̃ deponendũ est ꝛm q̃tuor modos restitucõis ad primũ. Aũ dꝫ fieri restitucio qñ vsura cuis sit generl vel spẽi est notoria ⁊ clara. retro qñ est colorata sicut illa q̃ sũt retro nõ bene vident. Sic qñ dꝫ diuiti mihi tm̃ p̃stabitis ⁊ ego q̃libet anno tũ dabo vobis tm̃ cẽsus. Ecce ꝗ vsura colorata. cẽsualia bona sũt duabꝫ ꝓdicõibꝫ q̃ sit vera ⁊ realis emptio ⁊ vẽdicio. ⁊ q̃ p̃cũ sit iustũ q̃ videt esse maius p̃cũ qd̃ currit in pzia. A dextris est restitucio q̃ dꝫ fieri p laborator. q̃ fraudulent ꝓplent dictã. Iornale ⁊ petũt tm̃ solariũ qꝫ sicut dñs dãnaret nisi solueret solariũ. ita dãnat q̃ recipit solariũ ⁊ nõ fecit iornale ꝓpletũ vadunt tarde ⁊ venũt p tps vt dormũt ⁊c. A sinistris est restitucõ q̃ dꝫ fieri de fama ⁊c. si aliquẽ diffamasti qꝫ nũ q̃ inhibitis padisum nisi reuocesti. Ecce q̃re dicit circũstans nos pctm̃ tenẽs fortiter qꝫ null⁹ restituit. Tercio p pacienciã curram⁹ qꝫ tal est hodie mũd⁹ q̃ homines mũdani deridẽt illos q̃ currũt ad padisũ festinant. aspicientes ibm q̃ in cruce hũt ifinitã pacãm ad iniurias sibi dictas Jõ apls Sic currite vt ꝓplendatis .j. ad cor. ix. Dico secdo q̃ aliq̃ vadũt ad padisũ cũ dolore spaciose. sicut sunt persone mũdane que nõ fecerunt amplius nisi quãtum obligantur ex preceptis dei. quia alias nisi seruarẽt dei preceptaꝫ nõ dolore irent ad paradisum ꝛm regulam xpi. Si vis ad vitã ingredi serua mandata. Math. xix. Tales multũ tardant i via

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qꝛ nihil amplius faciũt verbi grã. Si di
cit alicui de talibꝫ in aliq̃ die feriali scꝫ.
vadamus ad missaꝫ Rñdet nõ faciam
qꝛ nõ obligoꝛ nisi in die festo Idem de
Ieiunio in sexta feria nõ obligoꝛ nisi ad
ieiunia ecclesie. solũ cõfitent̃ semel in an
no ⁊ coicant. seruãt penitenciã datã a cõ
fessoꝛe ⁊ nihil plus. soluũt bene decimas
et ꝑmicias ⁊ solariũ seruientibꝫ sed non
curãt facere magnas eleõsinas. Tales
finalit̃ ibũt ad ꝑadisum. sed tardabũt in
via. Et possunt dicere xp̃o verbũ ꝙ dix
it Esau fratri suo ꝑcedat dñs ante ser
uũ suũ. ⁊ ecce ego seq̃r paulatim vestigia
eius Gen̄. xxxiij. Nimis cõstabit huius
moꝛositas qñ in penis purgatoꝛij habe
bũt diu expectare introituꝫ ꝑadisi Nos
modo nescim⁹ q̃ pena est nõ videre deuꝫ
qꝛ nõ ꝯpetit nobis in hac vita ip̃m vide
re Auc̃tas Nõ videbit me homo ⁊ viuꝫ
Exo. xxxiij. Sed aĩabus seꝑatis quibus
ꝯpetit videre deum est maxima pena qñ
nõ vident eum. maioꝛ quã eẽt mihi ul' ti
bi si subito ꝑderemus visum Itẽ qꝛ illa
pena ignis purgatoꝛij est maioꝛ q̃ꝫ aliq̃
pena hui⁹ mũdi. ¶ Nota hic de illo hoĩe
q̃ habebat magnos doloꝛes desiderabat
mori vt liberaret̃ ab illis doloꝛib⁹. Cui
apparuit angelus dans sibi opcõnem vel
ꝙ eẽt tribus diebꝫ in purgatoꝛio ad pur
gandũ. vel ꝑ tres annos haberet illaꝫ in
firmitateꝫ ⁊c̃. Ideo aplus videte itaq̃ꝫ
frẽs. qũo caute ambuletis nõ quasi ĩsipi
entes redimentes. scꝫ ꝑ pniãm tꝑs. qm̃
dies mali sunt supple in purgatoꝛio. Ad
eph̄. v. ¶ Dico ꝙ aliqui vadunt ad ꝑa
disum tractati rigoꝛose h̄ nõ auderẽ di
cere nisi qꝛ xp̃ũs dicit Michaheli Com
pelle intrare ⁊c̃. Non intelligatis ꝙ ista
violẽcia fiat libero arbitrio. qꝛ nõ potest
cogi. sed ista violẽcia fit coꝛpi ꝑ infirmi
tates. doloꝛes pauꝑtates. tribulacões.
et sic liberũ arbitriũ mutat̃. sed nõ cogit̃
Nota de euãgelio dñice currẽtis. q̃liter
inuitati se excusauerunt. Tũc dixit dñs
seruitoꝛi. Cõpelle ĩtrare ⁊c̃. Nota pra
ctice q̃liter seruus exit ad vias superbie.
auaricie. luxurie ⁊c̃. dicẽs suꝑbo vadat̃
ad cenã dñs ꝑauit ⁊ expectat vos ⁊c̃.
Rñdebat vere vos ibitis ꝑcuciebat eũ
qꝛ seruus bñ erat associat⁹ Idẽ de aua
ro luxurioso Idẽ de mulieribꝫ q̃ omnes
ibant flentes. s̄ qñ fuerunt intus. curati
fuerũt ⁊ gaudentes dicebant seruo. O
bñdicatis. Ecce q̃d fecisti mihi. sed cura
tus sum. mõ bene est mihi. ꝑncipiũ fuit
ꝑ vim sed finalit̃ gaudent Ita de nobis
dñs est xp̃s. seruus est angel⁹. ⁊ sũt mlt̃
ti qui nõ curãt venire ad ꝯuiuiũ ꝑadisi.
licet sint ĩuitati. s̄ xp̃s dicit ãgelo Com
pelle ĩtrare deus in h̄ mũdo visibilia. per
creaturã inuisibilẽ disponit. Vñ grego.
Et angelus dat ĩfirmitatẽ. doloꝛẽ capi
tis vel stomachi. ꝑdicionẽ bonoꝝ. filio
rũ ⁊ hmõi. Et tũc hõ redit ad deũ. Verbi
grã Quot ꝑlati sũt q̃ in ꝓsperitate ⁊ sa
nitate nõ curãt de deo. ymo dant se deli
cijs. Sꝫ ꝯpellunt̃ ire ad deũ ꝑ ĩfirmita
tes. Idẽ de dñis tꝑalibꝫ ⁊ de alijs hoĩ
bus tã senibꝫ q̃ꝫ iuuenibꝫ q̃ nõ curant de
deo. s̄ venit infirmitas tribulacõ ⁊c̃. Et
sicut asinus lasciuiẽs reducit̃ ad viã. ita
tales ad deũ vadũt ⁊ ad ecc̃iam oꝛãt cõ
fitent̃ ⁊c̃. Ideo grego. Mala q̃ nos h̄
ꝑmũt ad deũ ire ꝯpellunt. De istis dicit
ysaias. Dñe in angustia sua q̃sierunt te.
ysa. xxvj. Ideo cũ magna pacĩa hõ dꝫ re
cipe aduersitates qꝛ ad coꝛrectõem sunt
btũs hõ qui coꝛripit̃ a dño ĩcrepacõem
g̃ dm̃ nõ reprobes qꝛ ipẽ vulnerat ⁊ me
det̃ ꝑcutit ⁊ man⁹ ei⁹ sanabũt Job. v.

¶ De eodem sermo. v.

Qui nõ diligit ma
net ĩ moꝛte vbũ istd̃ hẽtur oꝛigi
nal'r ĩ canoica Joh̄. ca. iij. ⁊ ĩ epl'a currẽ
tis dñice. In pñti s̄mõe volo declarare
mala q̃ venert̃ mũdo ex defcũ boni amo
ris. spero ꝙ materia erit vtil' aĩabꝫ nr̃is.

Dnica ii post Trinitatis Sermo v.

Sed p̄us salutet̄ virgo maria. ¶ Pro introductōe ⁊ declaracōe hui⁹ verbi ⁊ materie ꝑtractā de sciendū ꝙ ille magn⁹ et excellens ꝓpha moyses inter alias doctrinas dedit talem doctrinā filijs israhel dicēs. Testē inuoco hodie celū ⁊ terrā ꝙ ꝓposueri vobis vitaꝫ ⁊ mortē bn̄dictionē ⁊ maledictōem Elige ḡ vitam vt viuas ⁊ semen tuū. ⁊ diligas dn̄m deū tuū. atq; obedias voci eius ⁊ illi adhereas Ipē em̄ est vita tua ⁊ longitudo dierū tuorū deut. iij. Ex istis verbis si bn̄ ponderent̄ possum⁹ extrahere q̄tuor q̄stiōes. ¶ Prima ꝙ deus est vita ī se. ⁊ sua vita est suū esse eēnale. ⁊ nō accidētale vt in nobis. qui possum⁹ vitā ꝑdere. Ista q̄stio habet̄ in h̄ ꝙ dicit testem īuoco hodie celū ⁊ terram qd̄ ꝓposuerim vobis vitam scꝫ deum. ¶ Secunda ꝯclusio ꝙ deus nō solum est vita in se eēnaliter. s̄ est fons ⁊ principium vite dans vitam om̄bus ei adherentib⁹. Sicut ignis q̄ de se est calidus ⁊ clarus. ⁊ sibi adherentes calefacit ⁊ illuīat. Ita deus. Ista cōclusio tangit̄ ibi Illi soli adhereas: ipē ei est vita tua effectiue ⁊ causalit̄. ¶ Tercia cōclusio ꝙ adherencia ad deū est ꝑ amorem sup̄ omnia eū amando ex om̄b⁹ anime potencijs. sicut q̄ diligit ardenter aliquā ꝑsonam vult eaꝫ respicere ⁊ de ea loq̄tur ⁊ cū ea eē. Quia res dilecta trahit ad se cor diligentis. Ideo dixit dyonisius ꝙ amor ē vis vnitiua faciēs vnū quid ex amāte ⁊ amato. Ideo qui sup̄ omnia diligit deum. statim voluit ad eū oculos intellectus ꝯtemplādo ⁊ volūtas inflāmatur in eius amore memoria recordatur de bn̄ficijs. ore loq̄tur. ipm laudādo. Ecce q̄liter ꝑ amorem homo adheret deo. Ista ꝯclusio tangit̄ ibi diliges dn̄m deū tuū quasi dicat diliges nō aliq̄d trāsitoriū. diuicias. vel delicias q̄ perdi possunt ⁊ deficere ⁊c̄. ¶ Quarta ꝯclusio est ꝙ ille q̄ nō diligit deū. longe est a vita ⁊ manet in morte. hec cōclusio habet̄ cū subditur Testes īuoco celum ⁊ terrā. qd̄ ꝓposuerim supple diligentibus deū vitā Et mortē sp̄. nō diligentibus deū. ꝓpter h̄ dicit thema. Qui nō diligit supple deū manet in morte. patꝫ thema. Inuenio ī sacra scriptura ꝙ ex defeū dilectōis ad deū q̄tuor mortes venerūt generi hūano ac ge⁹ hūanū q̄druplici morte ꝑemptū. Et est prima mors sp̄ualis q̄ debemus fugere. Scd̄a mors corpal' q̄ debem⁹ p̄uidere. Tercia mors gehennal' q̄ debem⁹ p̄cauere. Quarta mors eternalis q̄ debemus horrescere. De q̄libet dicit thema. Qui nō diligit manet in morte. ¶ Dico p̄mo ꝙ ex defectu diuine dilectōis q̄ eua plus dilexit pomū ligni vetiti q̄ deū. ⁊ adam plus dilexit euā q̄ deū. q̄ ne molestaret eā. fecit cōtra dei mādatū. Ex h̄ venit mors sp̄ualis q̄ qn̄ homo peccat ꝯtra p̄ceptum dei. hō ꝑdit grām dei q̄ dat vitā aīe formalr̄ sicut aīa rōnalis dat esse ⁊ viuere corpori formalr̄. Sꝫ qn̄ hō peccat mortalr̄ ꝑdit̄ grā ⁊ aīa remanet mortua ī corpe Ecce q̄d est mors sp̄ualis Et licet corpus letetur ꝯmedat bibat ⁊ ornet̄ aīa tn̄ iacet int⁹ mortua ⁊ corrupta ⁊ fetida. Sicut corpus mortuum in pulchro sepulchro. Ita dixit xp̄s petōriho de vobis q̄ siles estis sepulchris dealbat̄ q̄ a foris apparent speciosa. intus aūt plena sūt ossibus mortuoruꝫ. ⁊ omni spurcicia sicut ⁊ vos. Mat. xxiij de ista morte sp̄uali auctas. Anima q̄ peccauerit ip̄a morietur Ezechiel. xviij. morietur scꝫ ꝑdendo grām dei tn̄ nō omne petm̄ occidit aīam. q̄ venialia nō occidūt aīam lcꝫ sint disposicōes. sed petm̄ mortale sp̄ occidit aīam. Ideo dr̄ peccatū supple mortale cum ꝯsummatū fuerit generat mortē Iacobi p̄mo. Nō loq̄tur de morte cop̄is q̄ multi peccant mortaliter qui non moriunt̄ statim corporaliter. sed in anima statim moriunt̄.

Nota peccatū cū ꝯsūmatū fuerit. nō di-
cit cū inchoatum fuerit. vel mediatū sed
ꝯsummatū. Vnde dico ꝙ pctm̄ mortale
habet inicum medium ⁊ finem. Inicium
aūt peccati mortalis est simplex cogita-
tio circa vindictā. vsurā. luxuriā. ⁊ fur-
tū ⁊ hmōi nō desiderādo opus fieri sed
cogitat sic talis est simplex cogitacio so-
lū est peccatum veniale nō ꝓpter h̄ mori-
tur anima Mediū vero est qn̄ in tali co-
gitacōne delectat̄. h̄ non desiderat opus
nec etiā facere. hoc etiā adhuc est pecca-
tum veniale. Sed finis est ꝯsensus vo-
luntatis qn̄ nō solum cogitat ⁊ delecta-
tur sed ꝯsentit ⁊ desiderat opus etiaꝫ si
nō facit est peccatum mortale. Ideo di-
cit peccatum cū cōsummatum fuerit ⁊c̄.
Hic potestis cognoscere qn̄o sunt multi
male ꝯfessi qꝛ nō confitent̄ de malis co-
gitacōnibus. Maxime mulieres que ex
quo nō fecerūt opus nō credunt peccas-
se cogitando loquendo ⁊ desiderando et
ꝯsenciendo in voluntate Tales in conspē-
ctu dei iam reputant̄ putane. Multe
ꝑsone reputātur bone ⁊ honeste in con-
spectu hominū que apud deum sunt ma-
le ⁊ inhoneste. Dicunt multi hoīes. cor-
pus meum nunq̄ cognouit nisi vxorem
meā. Sed videam⁹ si anima vestra nū
q̄ cogitauit desiderauit vel concupiuit.
Ita pater. multociens modo dicit xp̄us.
Oīs qui viderit mulierem ad concupi-
scendum eam. iam mechatus est eam in
corde suo. Math. v. Et per oppositum
de vxore concupiscente virum alium.
Dico ꝙ istam mortē spūalem debe⁹
fugere. ⁊ cicius debem⁹ sustinere omne
ꝑiculum etiā mortem corꝑalem anteq̄
peccare. de h̄ dabo vobis exemplū ⁊ mo-
dum fugiendi Cum iudei essent captiui
in babilonia. ibi erat quedā mulier nobi-
lis pulchra in corꝑe. pulchrior in aīma
Optima societas est pulchritudo corpo-
ris ⁊ anime. quia sicut lāterna de cristal-
lo esset pulchrior cum lumine q̄ sine lu-
mīe ita ⁊c̄. aīa cū grā dei est sicut lucer-
na accensa in lanterna corꝑis. Nota
breuit̄ historiā de susāna vt hētur dan̄.
.xiij. qn̄ susanna dixit req̄rentib⁹ eam de
pctō. Si h̄ egero mors sp̄. aīe mihi est.
Si aūt nō egero nō effugiā man⁹ vrās.
sed melius est mihi incidere absq̄ opere
in manus vrās q̄ peccare ī ꝯspectu dn̄i.
dan̄. xiij. Et ne illi subito irruerēt in eā
Exclamauit voce magna susanna. Di-
catur ꝯtra mulieres q̄ nolūt clamare di-
cendo ꝯfundā eū ⁊ me. Alia dixit ⁊ qn̄o
clamarez cū fuisset obscura nox Ecce q̄-
lis excusacio. Idē de religiosa g̃uida cū
redargueret̄ a p̄lata sua. q̄re non clama-
uit Rn̄dit ne frangerem silencium. quia
erat post ꝯpletoriū. ptꝫ qn̄o illa scā mu-
lier susanna on̄dit modū fugiēdi mortē
spūalem. multo meli⁹ eēt sustinere mor-
tem corꝑalē q̄ peccare. Ideo dicit scri-
ptura Quasi a facie colubri fuge pctm̄.
Dentes leonis dentes eius interficiētes
aīas hoīm. Eccl. xxj. Dentes pcti sūt co-
gitacōes male delectacōes desideria ⁊c̄.
et hmōi. Dico secūdo ꝙ ex defectu di-
lectiōis venit mors corꝑalis. Quia sta-
tutum est hoībus semel mori ad heb. ix.
Ita mors secūda venit ex p̄ma quia nisi
fuisset mors anime ex peccato. nō fuisset
mors corꝑis. Immo postq̄ gētes diu
vixissent ī ꝑadiso terrestri dixisset michaheli
vt collocaret eos in ꝑadiso celesti ⁊
sine morte ⁊ sine dolore fuissēt in ꝑadi-
so celesti collocati. Sed ex morte aīme
secuta est mors coꝑis. h̄ dixit deus ade
quādo dedit sibi licentiam comedendi de
omnib⁹ fructib⁹. nisi de ligno sciētie boni
et mali. hoc fecit deus vt adam cognosce-
ret dn̄m supra se. quia alias cecidisset in
maiori peccato nō cognoscendo supra se
dn̄m. dixit sibi deus. In quocūq̄ die co-
mederis ex eo morte morieris. Gen̄. ij.
Nota morte scꝫ anime morieris etiam

Dñica ii post trini tatis sermo v

morte corpis. Sed hic est argumentū
qñ̄o est verū ꝙ adam illa die fuerit mor
tuus cū tamē post vixit nō gentis trigin
ta annis. vt ptz gen̄. v. Rñsio ꝙ dictū
est ꝓpter necessitatem moriendi ⁊ conti
nuū decursum ad mortem. Dixit em̄ mor
te morieris. ⁊ nō dixit mortuus eris qꝛ
aliud est mori ⁊ aliud est esse mortuum.
Sicut lapis cadens de alto qñ descēdit
dicit̄ lapis cadit. qñ iam est in terra di
cit̄ lapis cecidit qꝛ aliud est lapidem ca
dere. aliud est lapidē cecidisse. Ita adā
anteq̄ꝫ peccasset erat in loco alto. in iusti
cia originali ⁊ poterat nō mori. Sꝫ post
peccatum īcepit cadere vt lapis ꝓpter ne
cessitatem moriēdi ¶ Nota ad h̄ ꝑabo
lam de illo sancto barlam q̄ volens in
ducere vnū regem ad ꝯtemptū mundi.
dixit sibi ꝙ quidā viator ibat ꝑ quendā
altissimum mōtem. ⁊ qꝛ via erat stricta
ad flatū venti cecidit ⁊ tenuit se ad quā
dam arborem ⁊ vidit ꝙ vna ratta alba
incepit rodere radicez arboris ⁊ illa ces
sante venit alia nigra ⁊ ecōuerso. De tali
ergo q̄ nō habet aliū modum euadendi
dici potest. ille morit̄. Ita de genere hu
mano qđ exaltatū fuit multis donis in
adam. Sed ad flatum venti temptacōis
cecidit ⁊ tenuit se ad arborem vite tp̄ā
lis. Ratta alba est dies que de vita no
stra rodit q̄libet die. xij. horas ⁊ ratta ni
gra nox que etiam rodit alias. xij. horas.
Ex necessitate ḡ habem⁹ mori, debem⁹ iō
iam nos mortuos reputare Ideo apl̄s
Corpus quidē mortuum est supple ex
necessitate moriendi. spūs vero viuit ꝓp
ter iustificationem ad Ro. viij. Dico ꝙ
istā mortē debemus ꝓuidere. quia istā
nō possumus fugere qꝛ nō possumus ad
vitam innocentie redire. sed ꝓ tempore
prouidere ⁊ se p̄parare Nunq̄d scis tu
ꝙ q̄ꝫ vitam tenes? Si bonaz ⁊ sanctam
ꝑseuera. Si malam. recede ab illa ⁊ cō
fitere recede a mala societate. restitue ꝑ

te inimicis ⁊ noli expectare diem mortis
qꝛ nescis si subito vel mutus morieris ⁊
tūc difficile est ꝯteri nec poteris restitu
ere ꝓpter dolores mortis. Iō dicit scri
ptura Nō demoreris in errore impiorꝫ
ante mortē ꝯfitere A mortuo quasi ni
hil perit ꝯfessio cofiteberis viuens viu⁹
et sanus ꝯfiteberis ⁊ laudabis deum ⁊
gloriaberis in miseracōnibus eius Ecc̄i.
.xvij. Nota error impiorū est aliquorꝫ
dicenciū qñ ero senex ego faciā pñiam.
Aliorꝫ q̄ dicūt nō restituā in vita mea.
s̄ dimittā ī testamēto ⁊c̄. aliorꝫ dicēciū
qñ ero īfirm⁹ ꝯfitebor. ¶ Tercia mors
est gehennalis vel infernalis. Ista est in
alio mundo postq̄ꝫ homo iam transiuit
alias duas predictas, ⁊ anima īpenitēs
recedit a corpe. subito ducitur ad gehē
am inferni Auc̄tas. Tenent tympanū
et citharam ⁊ gaudent ad sonitum orga
ni ducūt ī bonis dies suos ⁊ in pūcto ad
inferna descendūt Iob. xxj. Nota secre
ta moralia. Tenēt tīpanū ⁊c̄ Ista tria in
strum̄ta sig̃nt tria pctā mortalia. s. luxu
riā auariciā ⁊ sup̄biā ¶ Tīpanū em̄ sig
nificat pctm̄ luxurie tū ex figura circulari.
Nā luxuriosus vadit ī circuitu ad vidē
dū dilectā suam ⁊c̄. Tū ꝓpter picturas
Nā homo vel mulier luxuriosa tota va
dit ornata vel picta deus custodiat nos
ab occasiōe. Tū qꝛ tīpanū hꝫ nolas sic
luxurios⁹ hꝫ nolas. s̄ nō oꝫ fatuo pone
re nolas ī collo. qꝛ alias ꝯgnoscit̄. tū qꝛ
tangit̄. ita luxurios⁹ tāgit̄ ⁊c̄ Ecce q̄re
dicit tenēt tīpanū ⁊c̄ O q̄t dānant̄ isto
pctō. Dicit btūs remigi⁹ sup̄ illd̄ Mat̄.
.xix. Sinite ꝑuulos venire ad me Tāta
est labes carnal' crimīs ꝙ maior ꝑs sal
uādorꝫ credit̄ eē innocenciū ꝑuulorꝫ qꝛ
magni oēs l' fere om̄s volūt tangere tī
panū. Cythara sig̃t pctm̄ auaricie. nō qꝛ
ē de ligno arido ⁊c̄. ⁊ hꝫ octo cordas. sic
auarus ē quasi lignū aridum sine humi
ditate ⁊ dulcedine caritatis vacu⁹ a mīa

Caput reflectitur ad se quia nichil facit nisi amore reciproco vt lucret̃ ⁊ dicetur. Octo corde sunt octo spēs auaricie. vadūt bini ⁊ bini. rapina dn̄oꝝ Simonia p̄latoꝝ. vsura mutuācīū fraus ementiū ⁊ vēdēciū. Itē furtū secretū. ⁊ sacrilegiū scz recipere aliq̄d de ecclesia ⁊c̄ Item occupatō ⁊ detēcio. occupatō de Inuētl sibi retinēdo. detēcio de solario. vel testamētū de mortuis. vl' de ꝯtesso negando. Organū significat peccaū sup̄bie Et sup̄bia est duplex. vna est sup̄bia. de bonis sp̄ualib⁹ Alia. sup̄bia de bōis tp̄alib⁹ de genere diuicijs. fortitudīe. pulchtudine ⁊c̄ Ecce q̄re dicit. tenēt tīpanū ⁊c̄ De ista morte dicit dauid Mors peccatoꝝ pessīa. p̄s. xxxiij. Mala qꝛ p̄uat̃ vita tēporali. peior qꝛ p̄uat̃ vita sp̄uali. pessima qꝛ p̄uat̃ vita eternali ¶ Dico q̄ ꝯt̃ istā mortem munire nos debem⁹ scz virtutib⁹ opib⁹ bonis. ⁊ meritorijs Ido dicit scriptura Quotcūq̄ p̄t man⁹ tua istāt̃ opare qꝛ nec op⁹ nec ratō nec. scīa nec sapiētia erūt apd̄ iferos. q̄ tu ꝓperas Ecclesiastes ix ¶ Quarta ē mors eternal' q̄ differt a morte gehēnali vl' ī fernali qꝛ illa mō ē solū ī aīa Sz ista erit p⁹ diē iudicij ⁊ erit ī aīa ⁊ ī corpore qn̄ pctōres sil' ī aīa ⁊ corpore ꝑpetuo dānabunt̃ De ista morte dicit Johēs Timidis ⁊ īcredul' ⁊ execratl ⁊ hoīcidis ⁊ fornicatorib⁹ ⁊ venefic̄l ⁊ ydolatrl ⁊ oīb⁹ mēdacib⁹ ꝑs illoꝝ erit ī stagno igne ardēti ⁊ sulphure q̄d ē scd̄a mors apoca. xxi ¶ Nota octo ꝯditōes pctōꝝ ¶ Prīa ꝯditō ē timidoꝝ q̄ tāgit̃ cū dicit timidis. Timidi sūt q̄ tīore detrhēciū nō audēt bonā vitā īcipe. q̄t religiosi. q̄t clerici ⁊ laici vellēt tenere bonā vitā. ⁊ ꝟuare regulā ⁊ isto tīore. magl volūt cū alijs ire ad īfernū. ꝫ magl debz timeri de⁹. dauid Illic trepidauerūt tīore vbi nō erat timor sicut puert q̄ timēt catellū ⁊c̄ ¶ Secūda cōdicio peccatoꝝ est incredulorꝝ ⁊ īfideliū Nā īcreduli ⁊ alij īfideles. iudei agareni ⁊ alij īfideles xp̄iani p̄sūptuosi ⁊ capitosi p̄sumūt nimis de suo ītellectu ⁊ īcipiūt dubitare in fide. cū tn̄ sitot miraculis ⁊ disputacionib⁹ ꝯfirmata ¶ Tercia ē ꝯdicio excecatoꝝ id est abhominabiliū faciēciū pctā ꝯtra naturā. vt ē oīs mod⁹ luxurie ꝑ quē nō potest seq̄ generatio. tale peccatū quomōcūq̄ fiat dicit̃ ꝯtra naturā ¶ Quarta ꝯditio est homicidaꝝ ⁊ n̄ intelligit̃ de iuditijs ⁊ dn̄is qui quando faciūt iustiā de criminos ꝟm ius ⁊c̄ non peccāt, īmo merēt̃ Et licz sīt īt̄fectores hominū tn̄ nō dicūt̃ homicide Sz intelligitur de illis qui ex malicia vel vindicta ad cooꝑiēdnm suū peccatū occidūt hoīes ī iuste tl'es. sūt hoīcide ⁊ de ill' ītelligit̃ ¶ Quīta ꝯditō est fornicatoꝝ Et dicatur ꝯtra illos qui dicūt. ⁊ q̄d peccatū est simplex fornicatio. Ego sū liber ⁊ ip̄a ego n̄ decepi ⁊c̄ Sexta ꝯditō est veneficoꝝ. i venenū faciēciū aut dātiū Dicat̃ cōtra mulieres q̄ recipiūt aliquid vt habeant abortiuū. ⁊ ad cooperiēdum peccatū ⁊ ⁊ sequit̃ homicidiū ⁊ ī iudicio ī terfect⁹ resurget magnus ⁊ petit iusticiam de matre de apotecario ⁊ de omnibus ꝯsencientib⁹ in eius morte ⁊ si aliquis eorū est clericus fit irregularis Dicatur d̄ illa moniali q̄ q̄ siuit amedico regl remediū ne mulier grauidaretur. q̄ respondit. q̄ nō deberet coire cū viro Septīa cōdicio peccatorū est idolatrarum Idolum erat inquo habitabat demon. ydolatri sunt similes diuiuis ⁊ sorrilegl. quia cum demone faciūt opa Octaua condicio est mēciētiū ⁊ ꝓximū dāpnātiū ⁊ false iurācium vel ꝓmittētiū ꝑs oīm p̄dictorū erit in stagno igne ardenti ⁊ sulphure q̄d est secunda mors. ¶ Sed quomodo eternalis dicitur secūda mors. cum ego vocem eaz quartam mortē Responsio ꝓ ut dixi quatuor mortes venerunt humano generi. quarum due sunt in hoc

Dnica ii post Trini tatis Sermo vi

mundo scz mors infernal'. ⁊ mors eternalis. que est secūda alterius mūdi. ⁊ quarta ꝯputādo mortes huius mūdi ⁊ alterius etiam. Dico ꝙ istā mortē eternā. debem⁹ horescere orando dicere. libera me domine de morte eterna in die illa. quando celi ⁊c̄ Deo gratias

De eadē Dominica Sermo sextus

Diligam⁹ opere ⁊ veritate prima Johis ca. tertio Et recitatiue ī epla currentis dominice Materia erit de dilectione ꝓximi ordinata. ⁊ materia erit vtilis Salutetur virgo maria ⁊c̄ ꝓ declaratione hui⁹ verbi. sciendū ꝙ dilectio ꝓximi bene ordinata. est fundamentū ⁊ ꝯplimentū totius legis dei ⁊ talis potest dicere. ꝙ ꝯplet legem dei Ratio qꝛ q̄d quid fit in hoc mūdo totū fit amore. siue fiat timore vel alia ratione amore fit. verbi gratia quare fugis inimicos. O diceres tu timore Immo poci⁹ amore. quia diligis vitam tuā iō ⁊c̄ Itē si datur tibi cibus pocionatus hoc est veneno plenus. illū ꝯmedere nō vis Et que hui⁹ est causa dices ꝙ timor mortl Sed dicendū ꝙ pocior est amor vite Si ergo amor ē fūdamētū ⁊ primū ōniū bonoꝝ ergo qui est bene ordīat⁹ in amore ꝓximi totā legē ꝯplet ꝓpt̄ hoc beatus iohannes senex p⁹ q̄ꝫ de⁹ sibi reuelauit ꝙ moreret̄ vocauit ꝓplm ⁊ dicebat Filioli mei diligite īuicē ⁊ multociēs replicabat ista verba. nihil addendo ꝓpter ꝫ aliqui dixerūt sibi. O pater vos sollēpniter ꝯsueuistis p̄dicare Estis vos oblitus de illo pulchro sermone q̄ꝫ nobis fecistl de ꝯtēplatione. Respondit si hoc fiat sufficit Ideo beat⁹ paul⁹ ꝯcordans cū beato iohanne dicebat Qui diligit ꝓximū legē impleuit. Dilectio ꝓximi malū nō operat̄. plenitudo ergo legl est dilectō ad Ro. tertō Ideo dicit thema Diligam⁹ .s. ordīate ope ⁊ veritate. patet thema Inueni in sacra scriptura ꝙ dilectio ꝓximi ordīata debet hrē q̄tuor ꝯdicōes. qꝛ ꝓxim⁹ dꝫ diligi veracit̄ sine fictione. prudēt̄ sine corruptione. Tēpāt̄ sub diuina dilectione. Generalit̄ sine exceptōe. In dilectōe ꝓximi ī vita sua ꝯplet legē dei Ideo dicit thema diligam⁹ ope ⁊ veritate Dico primo ⁊c̄ veracit̄ sine fictōe vnde aucr̄as dilectio supple sit ī uobis sīe silatōe Qui has q̄tuor ꝯdiciones ꝑuat legē īplet Mō videam⁹ quō poterit ꝫ declarari ꝫ seruiet phia que dicit de veritate ꝙ veritas est adeq̄tio siue ꝯformitas rei ad intellectū qꝛ tūc ꝓpō est vera qñ res ad extra ꝯcordat Ad veritatē ei⁹ req̄rūt̄ ꝫ s. factū vl' res ad ext̄. scdo v̄bū significatm̄ tertō significatū ī tellect⁹ Sic ad veritatē amorl t̄a req̄rūt̄ scz cor siue bona volūtas. verbū. ⁊ op⁹ ad ext̄. Tunc etl amor ꝓxī habet fundamentū in corde quando homo desiderat bonū tp̄ale vl' spūale ꝓxio vt ꝓ se. ⁊ gaudet de bono suo ⁊ orat vt ꝯseruet̄ ī illo. ⁊ tristat̄ de malo ꝓxī. ⁊ ꝯpatit̄ sibi nisi istud fūdamētū sit in corde nihil valꝫ dilectō. silata erit Ideo dauid ꝯt̄ tales dicit Qui locūt̄ pacē cū ꝓximo suo. mala aūt ī cordibꝫ eoꝝ. da illis ꝑm opa eoꝝ ⁊c̄ ps. xxvij Qui diligūt fl'e cū iuda māsionez habebūt q̄ salutādo ⁊ osculādo t̄didit saluatorē Et req̄rit̄ verbū sig̃ficatm̄. si dicat̄ diligo ꝓximū ī corde ꝫ nō loq̄r ei ñ ē ibi veritas dilectōis Iō oꝫ sibi loq̄ qꝛ v̄bū ē signū illi⁹ qd̄ ē ī mēte Ea enī q̄ sūt in voce sūt note .i. signa eaꝝ que sūt in aīa passionū vt dicit ph⁹ Ideo est magnus defect⁹ maxime mulieꝝ dicēciū nolo sibi malū ꝫ nō loquor sibi qꝛ dixit michi malū Alij dicūt si ip̄a īcipit mihi loq̄ loq̄r nec g̃tes nec gr̄as habetl qꝛ etiā iudeū salutātē salutabitl Ideo dicebat xp̄⁹. bon⁹ hō de bono thesauro cordis ꝓfert bona ⁊ malus homo. de malo thesauro ꝓfert mala Mat. xij.

Dnica ii post Trini tatis Sermo vi

¶ Tertio requirit opus vel res ad extra. quia ab eo q̄ res est vel nō est. oratō vera vl' falsa dicit puta iuuare se mutuo ⁊ in nullo se fraudare nec dampnificare nec in bonis furādo bona. nec fructus ⁊c̄ quia ex furto fructꝰ venit omne malum nostrū. et nisi xp̄us iuuisset nos ⁊c̄ ōnes eramus dampnati. nec ip̄m diffamādo directe vel indirecte. dicendo. non sum ego latro vel ebriꝰ ⁊c̄. quasi dicat. sicut uos. ⁊ quia nō dicūt clare nō faciūt sibi ꝯscientiā sed oportet reuocare si vultis saluari nec ip̄m in persona tāgēdo feriendo vel aliter Si ergo diligis ꝓximū in corde. ⁊ etiā loquēdo oportet q̄ ipsum diligas etiā opere nō tāgendo bonam famā nec personā eius Immo eius bona ꝯseruando. famā defendendo ⁊ ꝑsonā. Talis amor est verꝰ ⁊ sine fictōe Ideo dicebat iohānes filioli mei ñ diligamꝰ verbo neq̄ lingua suple tm̄. sed oportet veritate. pr̄ia. Joh̄ tercio. Nota nō diligamꝰ v̄bo verbū est conceptꝰ mētis ⁊ signat dilectioēz q̄ est in corde vel ibi debet esse. neq̄ lingua .i. verbo significatio tātū s̄ opere ⁊ veritate ¶ Dico scdō ⁊q̄ prudent' sine ꝓpria corruptione Discrete autē diligendꝰ est ꝓximꝰ ne in loquēdo parti opando truffando vel visitādo vl' alia familiaritate sequat' aliqua peccati corruptio Qui eniz nimis igni approximatur calefecit ⁊ ꝯburitur. Ideo apl'us Odientes malū adherētes bono caritatez fraternitatl' īuicē diligētes Ad Ro secūdo Illa est discreta dilectō. qñ hō scit extrahere bonū de malo. et ecōuerso Quō autē hoc debet fieri ostendit xp̄us dicens Si manꝰ tua vel pes tuꝰ scādalizat te. erue eū ⁊ ꝓice abs te Mathei xviij. ꝓice .i. ꝓcul eice h̄ quod tibi nocet Ecce doctrinā xp̄i Semel leo papa sāctus ⁊ bonꝰ intelligens hāc doctrinā ad lrāz abscidit sibi manū cū diceret missā. Mulieres osculate sūt sibi manū exquo secuta fuit tēptatō carnis Ideo post missam abscidit sibi manū secrete Cū autē nō celebraret ōnes mirabāt' qz papa nō celebrat vt ꝯsueuerat. ip̄o autē cognito suo defectu deuote ⁊ cū lacrimis orauit v̄ginē mariā q̄ sibi manū restituit h̄ miraculū declarat q̄ xp̄us non ad litterā intellexit Sed itellectꝰ verꝰ habet' ex officijs istoꝝ mēbroꝝ manibꝰ aūt opamur ⁊ facimꝰ oīa Ideo dixit phūs q̄ manꝰ est organū organoꝝ. Ideo sic intelligit' si vos habetis aliquā ꝑsonā q̄ facit vestra negotia ⁊ vos diligitis illam ⁊ illa scādalisat vos quia vobis occasio peccādi est Talis manꝰ abscidat' ⁊ ꝓiciat'. i. ꝓcul eiciat'. bonū ē tibi ad vitā ingredi debilē vel claudū q̄z duas manꝰ vel duos pedes habentē mitti in ignē eternum Si ergo aliquis vestrū habz in domo vl' in aīcicia aliquā ꝑsonā q̄ scādalisat vos ⁊ facit ꝑdere animā famā ⁊ bona eitiat' foras ⁊c̄ Ideo rectores ꝯmunitatis debent ꝓuidere in peccatis notorijs quia ex peccatis secretl' nō imminet ꝑiculū tātū ꝯmunitati Si dicat' quomodo ꝓuidebitur Dico q̄ ꝑ ꝯsiliū ⁊ statutū generale ⁊c̄ Idem de pede. officiū pedis est sustinere ꝑsonā Qui ergo sustinet vos dando vobis necessaria ille dicitur esse pes tuus. ⁊ iam scādalizat te Ideo ꝓice ⁊c̄ verbi gratia de scutiferl' q̄ sustinētur a dominis. domini sunt pedes eorum. sed si scandalizant te quia faciunt te esse homicidam furē vel lenonez ꝓicias eas foras Idē de viduis q̄ sustinentur ab aliquibꝰ sed si scandalizātur ab eis abscide.

¶ Item officiū oculi ē ostendere viam ⁊ dirigere in agēdis Oculus noster est aduocatus confessor magister vel' ꝓcurator Si oculus scandalizat te eruatur ⁊ ꝓcul eitiatur cito. ⁊ tunc amor est discretꝰ Tal'r ergo se debet homo gubernare vir cū muliere. mulier cū viro. masculus cū masculo. feīa cum femina q̄ nō seq̄t'

peccatū nec ꝑpria corrupcio Unde poeta
Que nocitura tenes q̃uis sint cara relinq̃ Ergo diligam⁹ supple prudent⁹ ꝛc.
Dico tercio q̃ debem⁹ diligere ꝑimū tp̃aliter sub diuinali dilectōne sc̃z vt sup amorē dei. nullū amorē aliū ponamus. videtis vos in lampade quō oleū natat super aquā. ꝛ sic illuminat lampas. Ita debet esse in corde ꝓxis q̃ amor dei debet natare/amor creaturaꝝ debet esse vt aqua frigida ꝛ isto modo cōseruat ibi lumen grē dei. Ideo xp̃s loquēs de amore quē debem⁹ habere ad deū ꝛ ad creaturam. dixit diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ꝛ ex tota anima tua ꝛ ex tota mente tua. hoc est maximū ꝛ ꝑmū mādatū seu p̄ceptū. De amore autē ꝑximi nō dixit diliges ꝑimū tuū ex toto corde tuo ꝛc. Sed dixit diliges ꝑimū sicut te ipsum Mathxi. xxij. Nota diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo sc̃z fideliter. Iam scitis q̃ cathxdra fidei in corde consistit ideo cū tenemur ipsū diligere fideliter. contra hoc faciūt q̃ recurrūt ad diuinos vel ad sortilegōs ꝛc Tales frangūt sibi fidē. sicut miles q̃ dimisso rege cui ꝑmisit fidē vadit ad regis inimicū infidelis ꝛ ꝑditor est. Ad xp̃m ergo recurrēdū est in omnib⁹ necessitatib⁹. holo esse infidelis. ego perdidi hoc. vos scitis quis habet ꝛc. vel indigeo sanitate ꝑ me vel filio ꝛc. p̄be fili mi cor tuū mihi ꝛ oculi tui vias meas custodiant. puerbior. xxiij.
Secō diliges dñm deū tuū ex tota anima tua sc̃z reuerent̄. quia cuꝝ reuerencia debem⁹ loqui de deo. verbū enī inicū habet ab aia. plūs dicit. voces sunt note. i. signa eaꝝ q̃ sunt in aia passionū quando noiatur ihesus vel maria debem⁹ facere reuerenciā ꝛc. Contra hoc faciunt iuratores renegatores ꝛ blasphematores q̃ ꝑ nihilo renegant Tales ꝑditores sunt Cogita q̃lis damnacio ē talib⁹ ꝑparata cuꝝ ꝑditores in hoc mūdo tā grauit̄ puniant

Ideo esset bonū q̃ rectores statuerent sub certis penis q̃ nul⁹ iuret ꝛc. Et ꝑpter hoc etiā necessariū ꝛ bonū esset mouere ludū quia ibi est fons ꝛ origo iurādi. ꝛc. Custodi ergo te metipsum ꝛ animā tuā sollicite. Deutro. iiij. Tercio diliges dñm deū tuū ex tota mente tua sc̃z diligenter. postq̃ enim laborasti feria scēda ꝛ feria ꝛc. diligent̄ in mēte tua sis memor q̃ in dominica nullus opus seruile tp̃ale facias nō ire ad ferias vel foras non aperire laboratoria nō facere rasurā ꝛc. Memento vt diē sabbati. i. quietis sanctifices Exodi. xx. Ex obseruācia festi venit omne bonū. quia plus ꝑficiunt bona tua tūc q̃ ex omnib⁹ laboribus tuis. Et per oppositum ex fractione festi venit omne malū. Qui bene vult seruare festa debet obseruare q̃tuor. Primo abstinere ab omni negocio tp̃ali non solum nō facere nec etiā loqui nec cogitare. Secō ire ad missaꝝ ieiunus. multi excusant̄ a ieiunijs ecclesie. ꝗ ab audientia misse nō sic se ꝑnt excusare Tercio q̃ sitis a ꝑncipio missē vsq̃ ad finem q̃ datur benedictio oēs debetis esse in cōfessione. Quarto nō loqui in missa. Et post missā poterl dicere. O benedict⁹ deus modo cōpleui seruicū dño meo. hoc est maximū ꝛ ꝑmū mādatū ꝗ aliq̃ recipiunt se q̃ super amorem creatoris ponūt amorē creature de q̃b⁹ dr xp̃s. Qui amat patrē aut matrē plus q̃ me nō est me dign⁹ ꝛ qui amat filium vel filiā plus q̃ me nō ē me dign⁹ Mathxi. x. Sup deū diligit quis creaturā q̃ ꝑ creatura facit cōtra deū. Gregori⁹ ꝑ bacio dilectionis exhibicio ē operis.
Dico q̃rto q̃ debem⁹ diligere ꝑimū generaliter siue exceptiūe q̃ cor sit ita latus q̃ omnes gentes mundi recipiat in sua dilectione. Benedictus q̃ potest dicere. omnes gentes diligo. quia si vos dicitis diligo omnes gentes nisi talem qui occidit patrē meū vel fratrē ꝛc. Iam nō dili

gitis generalit̄. hā sicut deus diligit gene
raliter oēs creaturas etiā inimicos suos
non subtrahendo eis beneficia generalia.
Ita vult etiā ꝙ nos generalit̄ diligam⁹
oēs gentes hanc rōnē tangit Johēs di
cens Carissimi si ꝓ quia deus dilexit nos
scz generalit̄ ⁊ debem⁹ alterutꝝ diligere
scz generalit̄ sine excepcione. ꝑma iohis
q̄rto. Ideo apl's orando dicebat de⁹ ha
bundare faciat caritatē vestrā inuicem ⁊
in omnes. ꝑma Thessal'.iij. Nota in oēs
tam inimicos q̄ꝫ amicos tā viuos q̄ꝫ mor
tuos. tā xp̄ianos q̄ꝫ infideles ⁊ sic tenebi
mus xp̄i consiliū dicentl. Ego dico vo
bis diligite inuicem inimicos vestros ⁊c̄.
Mathei q̄nto.

Dominica tercia post festū trinita
tis. Sermo ꝑmus

Humiliamini
sub potēti manu dei vt vos
exaltet. Verbū istud habet̄
textualit̄ ꝑma canonica petri q̄nto Et re
citatiue in epistola currentl dn̄ice. Pro
declaracōe breui hui⁹ verbi ⁊ materie p̄
dicande. Sciendū ꝙ si hō vult cōparare
vitā hui⁹ mundi ad vitam alteri⁹ mundi
Inueniet hō magnā differentiā ⁊ cōtra
rietatē. Nā ꝑsona tā regularis q̄ꝫ secula
ris q̄ in hoc mundo vult exaltari in hono
ribus officijs dignitatib⁹ ⁊ superbia. In
alio mundo humiliabit̄. Qui autē in hoc
mundo vult humiliari ī alio exaltabitur
hoc potest declarare exēplo statere quia
quāto pars sinistra plus exaltabit̄ tanto
dextra plus humiliabit̄ ⁊ ecōuerso Mō
cogitate ꝙ man⁹ dei.i. eius v̄tus infinita
teneat staterā in manu quēadmodū mi
chael depingit̄ cū statera ī manu sua ꝑs
sinistra est p̄sens vita. ꝑs autē dextra vi
ta futura. q̄ ergo in sinistra hui⁹ vite exal
tatur in alia humiliat̄ ⁊ q̄ hic humiliat̄
in alia exaltat̄. Auctoritas. Oīs q̄ se ex
altat humiliabit̄ ⁊ qui se humiliat exal
tabitur Luce.xviij. Nota oīs vniuersalit̄
Ideo d̄t thema humiliamini scz in hac
vita sinistra sub potēti manu dei q̄ tenet
staterā iustā vt vos exaltet scz in dextra
glorie. patet thema. In sacra scp̄tura in
ueni q̄nq̄ spēs vere humilitatl q̄ sunt scz
Hūilitas reuerēcie q̄ ostendit̄ in orōne
Humilitas obediēcie q̄ oñdit̄ in opacōe
Humilitas penitēcie que manifestat̄ in
confessione
Humilitas pacientie que apparet in tri
bulacione.
Humilitas sapiencie que relucet in con
uersacione
Et de q̄libet istaꝝ intelligit̄ thema humi
liamini sub potenti manu dei ⁊c̄. Pri
ma species bone ⁊ vere humilitatl est hu
militas reuerencie q̄ maxime ostendit̄ in
orōne q̄ venit ex cōsideracōne illius maie
statis dei incōp̄hensibilis ⁊ infinite poten
cie respectu cui⁹ totus mūdus non est nisi
vna fauilla ⁊ q̄si nihil. Et ex alia ꝑte con
siderando ꝓpriam modicitatē ⁊ sic cor re
stringit̄ ⁊ humiliat̄. sicut canis licet terri
bilis timet ⁊ tremet ad p̄senciam leonis
Et rusticus corā rege vel imꝑatore Ita
de nobis q̄ꝫtūcunq̄ tu sis terribilis. sup
bus ⁊ p̄sumptuosus pone te intellectuali
ter corā leone scz deo vel imꝑatore cum
potestate ⁊ sic humiliaberl. Ideo qñ vo
lueritis facere orōnē nō statim incipiatis
sicut stult⁹ balistari⁹ facit q̄ sine signi cō
sideracōe emittit sagittā. bonus autē ba
listari⁹ respicit ad signū. Ita q̄ vult ora
re facere debet. Ido apl's. humiliamini in
cōspectu dn̄i ⁊ exaltabit vos Jacobi.iiij.
Nota humiliamī in cōspectu dei. hoc d̄r
specialit̄ clericis. generalit̄ autē laycis et
clericis. Clerici autē quādo faciunt offi
cium debent humiliari in cōspectu dn̄i q̄
est ibi p̄sens s̄m ꝙ ipsemet dicit vbi sūt
duo vel tres cōgregati in noīe meo in me
dio eoꝝ sum Mathei.xviij. Ideo humi
liatur chorus contra choꝝ non sibiinuicē